

Ocena stanu sanitarnego
Powiatu Namysłowskiego za rok 2023

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W NAMYSŁOWIE
lek. med. *Bożena Kubiśowska-
-Kubiśowska*

Namysłów luty 2024 r.

Spis treści:

➤ Wstęp-----	3
- W zakresie epidemiologii-----	8
- W zakresie nadzoru nad jakością wody-----	25
- W zakresie higieny komunalnej-----	26
- W zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku-----	29
- W zakresie higieny pracy w zakładach pracy -----	33
- W zakresie higieny dzieci i młodzieży-----	45
- Promocja zdrowia w powiecie namysłowskim-----	46
- W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego-----	49
- W zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem i obrotu środków zastępczych-----	50
➤ Podsumowanie-----	51

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna, zgodnie z obowiązującymi przepisami, została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności do ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie, w roku 2023 było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Ponadto realizowano cele szczegółowe poprzez:

- 1) poprawę koordynacji pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku PIS, w tym Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS);
- 2) dalszy rozwój oraz usprawnianie pracy w Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- 3) wzmocnienie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych, skutecznych i oszczędnych działań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. 2023r. poz. 338 z p.z.), w 2023 r. realizował zadania priorytetowe i statutowe zgodne z wytycznymi GIS oraz ramowymi wytycznymi do pracy, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działań przeciwepidemicznych oraz oświatowo-zdrowotnych, w szczególności poprzez monitoring:

- sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, (m.in. - Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE);
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- środowiska pracy, w których występowały czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia;
- wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych oraz ich stosowanie;
- stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych, podmiotów leczniczych, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Realizowano również zadania akcyjne, interwencyjne oraz wynikające z bieżącej sytuacji epidemicznej powiatu namysłowskiego. Prowadzono działania edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców naszego powiatu.

W ramach wzmocnienia zadań wykonywanych przez PIS w 2023 r. realizowano projekty pn.:

➤ **„Wzmocnienie infrastruktury Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu zwiększenia efektywności ich działania”.**

Cel główny projektu to poprawa funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej po pandemii COVID-19 oraz wzmocnienie jego długofalowej odporności poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej i sprzętowej powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. Zapewnienie możliwości zoptymalizowanej pod względem czasu, kosztów i efektywności realizacji zadań wykonywanych również przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Namysłowie, w celu przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym. Realizacja projektu kontynuuje rozwój wdrożonego systemu SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) – utworzenie nowych modułów: bezpieczeństwa żywności, higieny środowiska i nadzoru nad chemikaliami. Rozwój systemu SEPIS ma na celu usprawnienie wykonywania zadań ustawowych realizowanych przez organy Inspekcji Sanitarnej oraz pozwala na realizację przez Stację e-usług publicznych. Dzięki rozbudowie systemu SEPIS pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie zyskują skuteczne narzędzie wspomagające ich w codziennej pracy, a obywatele oraz przedsiębiorcy możliwość załatwiania spraw urzędowych bez konieczności wychodzenia z domu i wizyty w urzędzie. Dzięki uczestnictwie w tym projekcie, również przeprowadzono kapitalny remont budynku Stacji, zwiększając poziom sanitarno-higieniczny jak również techniczny obecnej siedziby Stacji Sanitarnej w Namysłowie.

➤ **„Podniesienie poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznej używanej w ramach Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez rozbudowę rządowej sieci teletransmisyjnej Gov Net w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa V (POPC REACT-EU)”.**

Projekt przyczynił się do podniesienia w Państwowej Inspekcji Sanitarnej poziomu bezpieczeństwa przyjętych rozwiązań informatycznych i telekomunikacyjnych w zakresie transmisji i ochrony przetwarzanych danych, w tym danych osobowych. Rozwiązanie ograniczyło zagrożenia w użytkowaniu sieci, wdrażając nowoczesne mechanizmy bezpieczeństwa teleinformatycznego jak również zapewniając dostęp do szeregu usług publicznych, świadczonych za pośrednictwem rządowej sieci teletransmisyjnej Gov Net.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Namysłowie obejmuje swoim działaniem obiekty gminy powiatu namysłowskiego: Namysłów, Domaszowice, Świerczów, Pokój oraz Wilków. Oceny stanu bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu dokonano na podstawie przeprowadzonych w 2023 roku kontroli, wyników badań laboratoryjnych oraz pomiarów. Przeprowadzono łącznie 1143 kontrole i wizytacje, w tym 76 przeprowadzonych granicznych kontroli sanitarnych

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

żywności, podczas których dokonano 392 oceny partii danego produktu i wydano 118 świadectw dla żywności spełniających wymagania i dopuszczonych do obrotu.

W zakresie urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano 220 próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Wykonano 592 oznaczenia fizyczne w zakresie higieny procesu nauczania (pomiarów mebli szkolnych – dostosowanie mebli do wzrostu uczniów, temperatury pomieszczeń edukacyjnych).

Wydano łącznie 217 decyzji administracyjnych (w tym 69 płatniczych), 56 postanowień. Nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 2 800,00 pln.

Oceniając stan sanitarny powiatu namysłowskiego – na podstawie wykonanych w 2023 roku zadań ustawowych (opisanych w dalszej części opracowania) – można wyciągnąć następujące wnioski:

w zakresie zagadnień Oddziału Epidemiologii:

- ✓ W 2023r. zniesiono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego;
- ✓ Przeprowadzono 492 dochodzenia epidemiologiczne, z czego 303 dot. zachorowania na COVID-19;
- ✓ W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił wzrost zachorowań na: WZW A, WZW B, boreliozę z Lyme, Salmonellozy- zatrucia pokarmowe, róża, grypa, płonica (szkarlatyna), giardioza (lamblioza), świnka (nagminne zapalenie przyusznicy), zakażenie HIV;
- ✓ W roku 2023 odnotowaliśmy spadek zachorowań na: COVID-19, styczość i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień, posocznicy wywołaną pałeczkami Salmonella, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, norowirusy, inne określone i nieokreślone, biegunkę i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO, bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile, gruźlicę oraz ospę wietrzną;
- ✓ W związku z zachorowaniem na Salmonellozę wydano 2 decyzje odsuwające od wykonywania czynności związanych z bezpośrednim kontaktem z żywnością;
- ✓ Stale wzrasta liczba dzieci niezaszczepionych, w związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień rodziców lub opiekunów prawnych.
- ✓ Liczba uchylających się opiekunów prawnych zgłoszonych w 2023r. wyniosła 109 osób, natomiast liczba dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień wyniosła 96.

w zakresie zagadnień Oddziału Higieny Komunalnej:

- stan sanitarny skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów leczniczych należy ocenić jako zadowalający. Jedynie w 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowości.
- na podstawie sprawozdań z badań wody za 2023 r. w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne stwierdza się, że woda pochodząca ze wszystkich wodociągów powiatu namysłowskiego spełnia wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- na podstawie sprawozdań z badań wody ciepłej przeprowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego, nie stwierdza się przekroczenia norm w zakresie obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacjach wewnętrznych obiektów poddanych kontroli.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

w zakresie zagadnień higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku :

- stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu namysłowskiego należy ocenić jako dobry. Problem okresowego występowania nieprawidłowości wymagających prowadzenia postępowania administracyjnego i karnego (wydane decyzje administracyjne oraz mandaty karne) dotyczył ogółem 44 nadzorowanych obiektów, tj. 9,03 %. W stosunku do roku 2022r. stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów jest wyższy (4,35 % w 2022r.), powodem tego są m. in. wydane decyzje nakazowe oraz finansowe na placówki oświatowe, w których stwierdzono liczne błędy podczas komponowania jadłospisów dla podopiecznych;

- dokonując oceny jakości pobieranych do badania laboratoryjnego w 2023r. próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – w porównaniu do roku 2022 udział prób zakwestionowanych uległ polepszeniu – tzn. w 2022 zakwestionowano 3 próbki, natomiast w 2023r. zakwestionowano tylko 1 próbkę.

Wyszczególnienie	2023	2022		
Liczba próbek pobranych do badania laboratoryjnego	Ogółem - 220 próbek	Ogółem - 198 próbek		
Liczba próbek zakwestionowanych	1	3		
Rodzaj zakwestionowanej próbki	Wątróbka z kurczaka	Ryż biały długoziarnisty	Kawa zbożowa Kujawianka	Ogórek gruntowy
Przyczyna zakwestionowania	obecność w próbce termofilnych <i>Campylobacter</i> w 10 g, zidentyfikowanych jako <i>Campylobacter jejuni</i>	obecności soi MON89788, która wynosi 23,2%±6,5% (wartość dopuszczalna 0,9%).	wykryto przekroczenie Furanu 2597,9 µg/kg oraz 2-metylofuranu 5446,8 µg/kg	wykryto przekroczenie pestycydu: karbendazimu i benomylu (suma benomylu i karbendazimu wyrażona jako karbendazim) 0,52 ± 0,26 mg/kg
Procentowy udział próbek zakwestionowanych	0,45%	1,51%		

Otrzymane wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych z 220 pobranych próbek pozwalają na wyciągnięcie wniosku, iż stan bezpieczeństwa żywności (w zakresie badanych grup produktów oraz kierunków badań) na terenie powiatu namysłowskiego nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

W związku z porównywalną liczbą nadzorowanych zakładów w stosunku do 2022r., jak również zwiększeniem zakładów produkcji pierwotnej zmniejszył się procentowy udział zakładów – operatorów rynku żywnościowego, którzy wdrażają do bieżącej praktyki systemy zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności (GHP / GMP / HACCP). W stosunku do roku 2022r. liczba zakładów posiadających wdrożone systemy przedstawiała się następująco:

Liczba zakładów z wdrożonymi systemami zapewnienia jakości				
Rodzaj systemu	GHP / GMP (%)		HACCP (%)	
	2022	2023	2022	2023
Powiat Namysłowski	83,2	79,5	28,8	27,9
<i>tendencja</i>	↘		↘	

w zakresie zagadnień higieny w zakładach pracy :

- ✓ ocena stanu socjalno-sanitarnego zaplecza sanitarnego dla pracowników w nadzorowanych zakładach ogólnie jest zadowolająca oraz ocena czystości i warunków sanitarnych w halach produkcyjnych nadzorowanych zakładów ogólnie jest zadowolająca (Zły stan sanitarno-technicznych pomieszczeń stwierdzono w 1 zakładzie należącym do PKD 16),
- ✓ warunki higieniczne na stanowiskach pracy nie zawsze są zgodne z obowiązującymi przepisami. Przede wszystkim przekraczane są najwyższe dopuszczalne natężenia hałasu oraz stężenie zapylenia, a ich obniżenie stanowi duży problem dla zakładów pracy. Przekroczenia normatywów higienicznych w dalszym ciągu stwierdza się w zakładach produkcyjnych przemysłu rolnego, leśnictwa, przemysłu spożywczego, drzewnego, wyrobów metalowych, produkcji maszyn i urządzeń oraz produkcji mebli. W zakładach, w których stwierdzano przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, pracownicy zostali wyposażeni w środki ochrony indywidualnej.
Przekroczenia normatywów higienicznych (zapylenie, hałas i mikroklimat zimny) występują w 20 zakładach pracy. W zakładach pracy, zatrudnionych w warunkach powyżej najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, ogółem narażonych jest 224 osoby, w tym:
 - narażonych na czynniki fizyczne jest 213 osób, w tym na mikroklimat zimny 17 osób,
 - narażonych na hałas – 196 osób, w 18 zakładach,
 - pyły – 36 osób, w 5 zakładach,
 - czynnik chemiczny – 6 osób w 3 zakładach,
 - mikroklimat zimny – 17 osób w 1 zakładzie.
- ✓ Pomimo występowania w zakładach pracy powiatu namysłowskiego wielu czynników szkodliwych dla zdrowia w ostatnich latach nie stwierdza się występowania dużej ilości chorób związanych z ich występowaniem w środowisku pracy.
- ✓ W 2023 r. zgłoszono 13 przypadków podejrzenia choroby zawodowej, dot. chorób z poz. 3.2 – 1 zgłoszenie – Pylice płuc-pylca górników kopalń węgla, poz. 20.1 – 3 zgłoszenia - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, poz. 26 – 9 zgłoszeń - Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – Covid-19.
- ✓ Przeprowadzono łącznie 15 ocen narażenia w związku ze zgłoszonymi przypadkami podejrzenia choroby zawodowej, w tym 4 oceny na prośbę innych PPIS.
- ✓ Wystawiono 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej – uprawomocniła się 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej poz. 20 w PKD 31, wydana w 2022 r.
- ✓ W 2023 r. nie wydawano decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, ani o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
- ✓ Wydano 5 decyzji umarzających postępowanie.
- ✓ Wydano 16 postanowień dot. zawieszenia postępowania oraz podjęcia zawieszonego postępowania w sprawie choroby zawodowej, w tym 13 postanowień dotyczących zawieszenia postępowania w sprawie choroby zawodowej oraz 3 postanowienia dotyczące podjęcia zawieszonego postępowania.

- w zakresie zagadnień higieny dzieci i młodzieży :

- ✓ stan sanitarno-higieniczny placówek nauczania i wychowania na terenie działalności tut. Stacji, w skontrolowanych w roku 2023 placówkach nie uległ pogorszeniu w porównaniu do roku 2022. W roku 2023 nałożono 21 decyzji – 15 merytorycznych (w tym 9 zmieniające termin) oraz 6 płatniczych. 2 decyzje zostały wykonane. Stwierdzano również częściowe wykonanie wydanych decyzji, których nie udało się wykonać w całości przez Organy prowadzące.
- ✓ Dzięki wspólnej pracy Sekcji HDM i innych organów państwowych udało się wyeliminować sprzedaż napojów energetycznych dla nieletnich. Liczne spotkania edukacyjne przeprowadzone przez pracowników HDM przyczyniły się do mniejszej częstotliwości występowania wszawicy wśród dzieci i młodzieży.

- w zakresie zagadnień zapobiegawczego nadzoru sanitarnego :

- ✓ wpływające dokumentacje projektowe spełniały wymagania przepisów prawnych,
- ✓ nie zgłoszono sprzeciwu przeciwko uruchomieniu nowo wybudowanych lub przebudowanych zakładów pracy lub innych obiektów budowlanych,
- ✓ nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

Szczegółowa ocena stanu sanitarnego obiektów za 2023r.

w zakresie epidemiologii

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

W 2023 roku w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad zgłoszonymi podejrzeniami/zachorowaniami oraz zgonami z powodu chorób zakaźnych, zgodnie z Ustawą z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi pracownicy Oddziału Epidemiologii przeprowadzili 492 wywiady epidemiologiczne. Nadzorem epidemiologicznym, objęto wszystkie osoby, u których zgłoszono zachorowanie oraz 68 osób z otoczenia chorych.

W 2023r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Namysłowie zgłoszono 785 zachorowań na choroby zakaźne, w przypadku których 87 pacjentów wymagało hospitalizacji.

W roku 2023 sytuacja epidemiologiczna zachorowań na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Namysłowie przedstawiała się następująco:

• **nastąpił spadek zachorowań na:** COVID-19, styczeń i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień, posocznicy wywołaną pałeczkami Salmonella, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, norowirusy, inne określone i nieokreślone, biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile, gruźlicę oraz ospę wietrzną;

• **nastąpił wzrost zachorowań na:** WZW A, WZW B, boreliozę z Lyme, Salmonellozy- zatrucia pokarmowe, róża, grypa, płonica (szkarlatyna), giardioza (lamblioza), świnka (nagminne zapalenie przyusznic), zakażenie HIV;

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

• na tym samym poziomie, co w roku poprzednim utrzymywały się zachorowania na: WZW C oraz posocznicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*;

• zachorowania, których nie odnotowano w 2023r.: kleszczowe zapalenie mózgu, inwazyjna choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowych, odra, krztusiec, podejrzenie grypy ptaków A(H1N1), różyczka, kiła (wrodzona i noworodków, wczesna, późna, inne postacie i nie określona), AIDS;

• zachorowania, które podlegają zgłoszeniu do PPIS od 2023r.: zakażenie wirusem RSV.

Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne oraz zapadalność na 100 tys. mieszkańców na terenie powiatu namysłowskiego w latach 2022-2023.

Lp.	Nazwa jednostki chorobowej	2022	2022	2023	2023
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców
1.	Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień	5	11,8	3	7,1
2.	WZW typu „A”	0	0	1	2,4
3.	WZW typu „B”	1	2,4	5	11,8
4.	WZW typu „C”	2	4,7	2	4,7
5.	Borelioza z Lyme	10	23,5	30	71,0
6.	Kleszczowa zapalenie mózgu	0	0	0	0
7.	Inwazyjna choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowych	0	0	0	0
8.	Posocznica wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	1	2,4	1	2,4
9.	Posocznica wywołana pałeczkami <i>Salmonella</i>	2	4,7	0	0
10.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	7	16,5	10	23,7
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez: rotawirusy, norowirusy, inne określone i nieokreślone	33	77,7	13	30,8
12.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	65	153,0	31	73,4
13.	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	32	75,3	10	23,7
14.	Róża	2	4,7	5	11,8
15.	Odra	0	0	0	0
16.	Krztusiec	0	0	0	0

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Lp.	Nazwa jednostki chorobowej	2022	2022	2023	2023
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców
17.	Gruźlica	6	14,1	3	7,1
18.	Zapalenie opon mózgowych: wirusowe, bakteryjne, inne	4	9,4	6	14,2
19.	Podobjęcie grypy ptaków A(H1N1)	0	0	0	0
20.	Grypa	30	70,6	36	85,2
21.	Płonica (szkarlatyna)	34	80,0	60	142,0
22.	Ospa wietrzna	254	598,0	246	582,3
23.	Różyczka	0	0	0	0
24.	Giardioza (Lamblioza)	1	2,4	2	4,7
25.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	0	0	3	7,1
26.	Kiła: wrodzona i noworodków, wczesna, późna, inne postacie i nie określona	0	0	0	0
27.	Nowo wykryte zakażenia HIV	0	0	2	4,7
28.	AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności	0	0	0	0
29.	Zakażenia wirusem RSV	Nie podlegało zgłoszeniu		9	21,3
30.	COVID-19	2226	5240,4	303	717,2

Źródło: Sprawozdanie roczne MZ-56 za 2022 i 2023r.

COVID-19 i Zakażenia SARS – CoV-2

Z dniem 01 lipca 2023r. zniesiono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, co oznaczało:

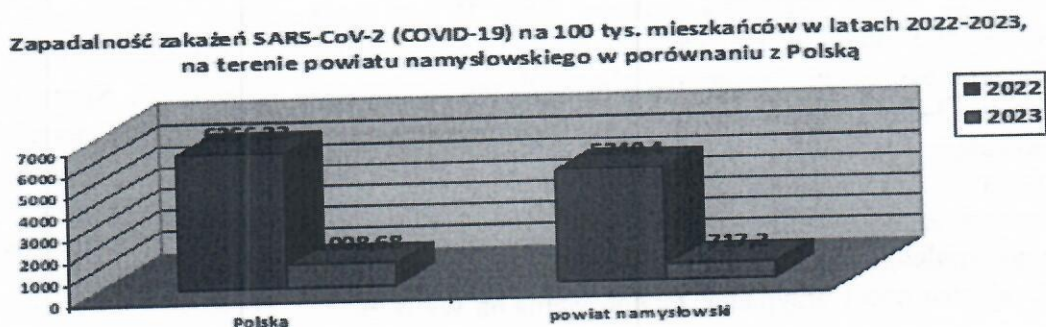
- zniesienie obowiązku noszenia maseczek w szpitalach, przychodniach, aptekach oraz innych placówkach medycznych. W przypadku zagrożenia wewnątrzszpitalnego, kierownik szpitala nadal może wprowadzić taki obowiązek;
- brak szczepień przeciw COVID-19 wykonywanych przez farmaceutów w aptekach.

W roku 2023 odnotowano (7-krotny) spadek liczby zachorowań na COVID-19, w porównaniu z rokiem ubiegłym. Znacząco zmalała również hospitalizacja pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2. W roku 2023r. nie odnotowano żadnego zgonu spowodowanego zakażeniem wirusa SARS-CoV-2.

Powyższy spadek był spowodowany pojawieniem się nowych wariantów wirusa, które dawały w znacznym stopniu łagodniejszy przebieg zachorowania. Istotny wpływ na sytuację epidemiologiczną miała także odporność populacyjna, która była efektem przechorowania COVID-19 oraz szczepień ochronnych.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Najwięcej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie namysłowskim odnotowano w czwartym (158 zachorowań) i pierwszym kwartale (119 zachorowań) 2023r.

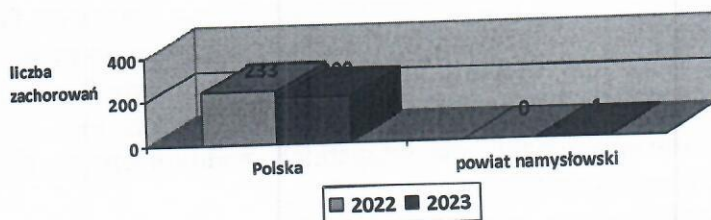

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Do zakażenia wirusem HAV dochodzi najczęściej drogą pokarmową. Możliwe jest również zakażenie się podczas kontaktów seksualnych (zwłaszcza analnych). Wirus ma ogromny potencjał szerzenia się, dzięki długiemu okresowi wylęgania. Wirus HAV jest wydalany z kałem przez okres ok. 1–2 tyg. przed wystąpieniem pierwszych objawów oraz ok. tygodnia po wystąpieniu objawów klinicznych. Jedyną skuteczną metodą zapobiegania są szczepienia ochronne. Niezwykle ważne jest również zachowanie prawidłowych nawyków higieniczno-sanitarnych. W Polsce szczepienia są jedynie zalecane, czyli odpłatne dla osób wyjeżdżających do krajów o wysokiej i pośredniej endemiczności zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi, dzieciom przedszkolnym, szkolnym oraz młodzieży, które nie chorowały na WZW A.

W powiecie namysłowskim w roku 2023 odnotowano 1 zachorowanie na WZW typu A, które wymagało hospitalizacji.

Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A w latach 2022-2023, na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską

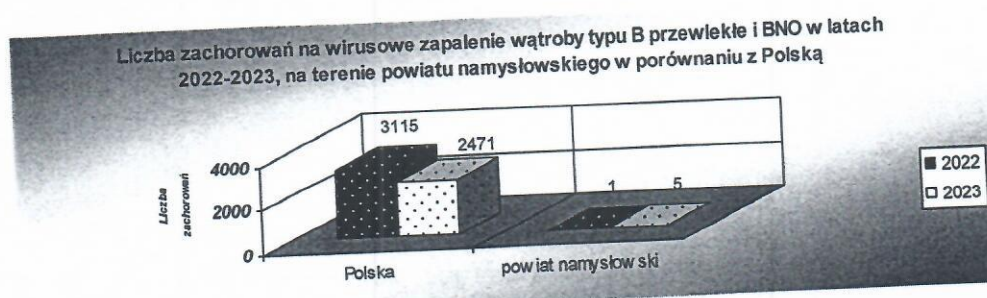

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (HBV) jest infekcją wątroby, która potencjalnie zagraża życiu człowieka. Stanowi duży odsetek zgonów z powodu marskości wątroby lub raka wątroby. Pomimo

dostępności szczepień i szybkiej diagnostyki, zakażenie HBV stanowi nadal duży problem epidemiologiczny.

Istnieją trzy drogi zakażenia HBV: pozajelitowa (głównie przez krew), płciowa oraz okołoporodowa. Wirus zapalenia wątroby typu B jest przenoszony wyłącznie z człowieka na człowieka. Nie ma swoistego leczenia p/ wirusowemu zapaleniu wątroby. W Polsce zgodnie z Kalendarzem Szczepień stosuje się obowiązkowe szczepienia p/WZW B. Szczepi się dzieci w schemacie 3-dawkowym począwszy od 1 doby życia. W 2023r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano wzrost zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Zarejestrowano 2 przypadki przewlekłego zachorowania (w tym 1 hospitalizacja) oraz 3 przypadki nieokreślonego zachorowania BNO bez hospitalizacji. W 2023 r. nie zarejestrowano ostrego wirusowego zapalenia wątroby typu B. W 2022 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na WZW B.

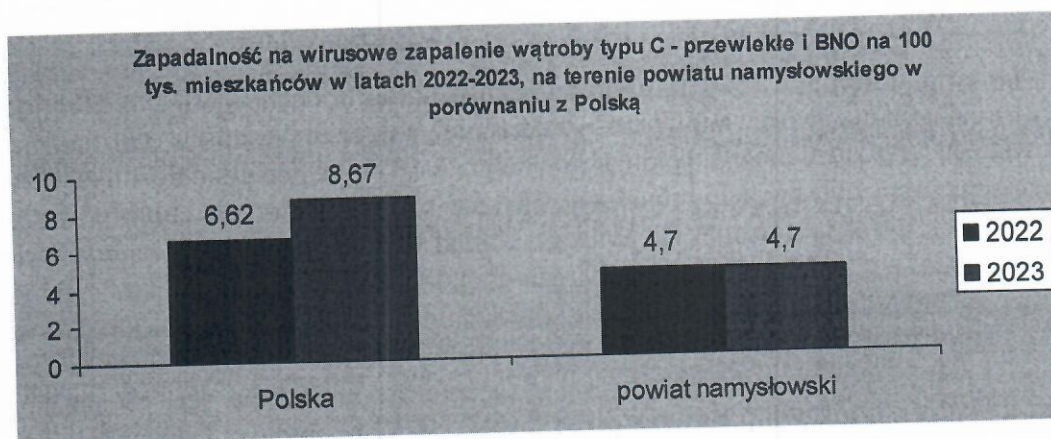
Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C może doprowadzić do ostrych lub przewlekłych chorób wątroby. Ostre zakażenie HCV zazwyczaj przebiega bezobjawowo, bardzo rzadko jest chorobą, która zagraża życiu człowieka. Część zarażonych osób pozbywa się wirusa „samoistnie”, w ciągu sześciu miesięcy od zakażenia, bez konieczności leczenia, u reszty osób, rozwija się w przewlekłe zakażenie wątroby.

Wirus zapalenia wątroby typu C przenosi się przez krew. Do zakażenia może dojść w salonach tatuażu, kosmetycznych oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z powodu niewłaściwej sterylizacji sprzętu wielokrotnego użytku, używania niejałowego sprzętu medycznego lub u osób przyjmujących dożylnie narkotyki.

Zakażenie bardzo często przebiega bezobjawowo, co utrudnia wczesną diagnostykę choroby. Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV poprzez szczepienia ochronne bardzo ważne jest przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w placówkach, w których dochodzi do przerwania ciągłości skóry, odpowiednia higiena rąk, w tym stosowanie rękawiczek ochronnych, właściwa utylizacja odpadów medycznych i narzędzi jednorazowych. Niezwykle ważna jest również prawidłowa sterylizacja sprzętu wielokrotnego użytku we wszystkich podmiotach, w których dochodzi do naruszenia ciągłości skóry i błon śluzowych.

W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C oraz 1 przypadek nieokreślonego wirusowego zapalenia wątroby typu C. Nie zarejestrowano ostrego wirusowego zapalenia wątroby typu C.

Odra

Odra jest jedną z najbardziej zakaźnych chorób wirusowych, przenoszonych się drogą powietrzno-kropelkową. Jeden chory może zakażać 12-18 osób. Ryzyko zachorowania po kontakcie z chorym u osoby potencjalnie podatnej (niezszczipionej lub która nie chorowała pręcej na odrę) jest bardzo duże i wynosi niemal 90%. Jedną z najskuteczniejszych metod zapobiegania zakażeniu są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia przeciwko odrze są obowiązkowe. Szczepionka podawana jest w postaci skojarzonej ze szczepionkami chroniącymi zarówno przed odrą, świnką i różyczką.

W 2005 roku Polska podpisała deklarację wzięcia udziału w programie eliminacji odrzy oraz różyczki. Głównym założeniem programu była weryfikacja podejrzeń zachorowań, poprzez przeprowadzane badań wirusologicznych, wg. zaleceń WHO, zgodnie z którymi powinno się przebadać > 80% podejrzanych o zachorowanie. Badania laboratoryjne w kierunku odrzy i różyczki wykonywane są jedynie przez laboratoria powołane przez WHO, czyli Narodowe Laboratoria ds. Diagnostyki Odrzy i Różyczki. Do ich zadań należy wykrywanie swoistych przeciwciał klasy Ig M w surowicy osób podejrzanych o zachorowanie na odrę lub różyczkę oraz badania molekularne i wirusologiczne pobranych próbek

Zarówno w 2022, jaki i 2023r. na terenie powiatu namysłowskiego nie odnotowano żadnego przypadku podejrzenia/zachorowania na Odrę.

Różyczka

Różyczka jest zakaźną chorobą wirusową. Jedynym rezerwuarem wirusa jest człowiek. Zakażenie można się przez bezpośredni kontakt (drogą kropelkową) od drugiego człowieka, poprzez kontakt z materiałem zakaźnym oraz drogą krwionośną przez łożysko (w przypadku różyczki wrodzonej). Materiałem zakaźnym jest wydzielina z jamy nosowo-gardłowej chorego, krew, kał oraz mocza. Światowa Organizacja Zdrowia WHO realizuje program eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych na świecie, w tym odrzy i różyczki.

Różyczka jest jedną z chorób objętych programem, który zakłada badanie materiału pobranego od osób podejrzanych o zachorowanie na różyczkę. Program ten koordynowany jest przez Światową Organizację Zdrowia. Różyczka jest chorobą, której można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia. Szczepionka podawana jest w postaci skojarzonej ze szczepionkami chroniącymi zarówno przed odrą, świnką i różyczką.

W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego było 1 zgłoszenie podejrzenia zachorowania na różyczkę, które po pobraniu materiału i przesłaniu do NIZP-PZH zostało wykluczone.

Krztusiec

Krztusiec, znany dawniej jako koklusz, to ostra choroba zakaźna dróg oddechowych – bakteryjne zapalenie tchawicy i oskrzeli wywoływane przez zakażenie pałeczką krztuśca (*Bordetella pertussis*). Zachorować na krztusiec można w każdym wieku, a chorobę przechodzić kilka razy w życiu. Źródłem zakażenia są chorzy pełnoobjawowi, jak też osoby, u których choroba może przebiegać łagodnie i niecharakterystycznie. Największa zaraźliwość występuje w pierwszych dwóch tygodniach zakażenia. Krztusiec jest chorobą bardzo zaraźliwą. W wyniku kontaktu z osobą chorą zakażeniu ulega do 90% osób nieuodpornionych. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową oraz poprzez kontakt bezpośredni.

W Polsce szczepienia p/krztuścowi są obowiązkowe. Szczepionka podawana jest w postaci skojarzonej ze szczepionkami chroniącymi zarówno przed krztuścem oraz błonicą i tężcem. W latach 2022 i 2023 na terenie powiatu namysłowskiego nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na krztusiec.

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest wirusową chorobą zakaźną wieku dziecięcego o bardzo wysokiej zaraźliwości. Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Wirus przenosi się drogą kropelkową. Zakaźna jest również treść pęcherzyków ospowych.

Liczba zachorowań na ospę wietrzną u dzieci i młodzieży w powiecie namysłowskim w porównaniu do ubiegłego roku jest przybliżona. Zachorowania odnotowano u dzieci, nieszczepionych lub niezaszczepionych w pełni. Możemy chronić się przed zachorowaniem na ospę wietrzną poprzez szczepienia ochronne. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, szczepieniami przeciwko ospie wietrznej objęte są dzieci do ukończenia 12 roku życia narażone w sposób szczególny na zakażenie ze względów środowiskowych (przebywające w domach opieki długoterminowej, domach dziecka, żłobkach i innych instytucjach opiekuńczych).

W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano 246 przypadki zachorowań na ospę wietrzną, z czego 1 osoba wymagała hospitalizacji, w 2022 r. były 254 przypadki zachorowań.

Liczba zachorowań na ospę wietrzną w latach 2019-2023 na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską.

ROK	POLSKA	POWIAT NAMYSŁOWSKI
2019	180641	199
2020	71567	59
2021	57669	65
2022	171708	254
2023	190639	246

Szkarlatyna (*plonica*) wywołują ją niektóre szczepy paciorkowców, produkujące toksynę bakteryjną. W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego nastąpił znaczący wzrost ilości zachorowań w porównaniu do ubiegłego roku. W 2023r. odnotowano 60 przypadków możliwych zachorowań, natomiast w 2022r. 34 przypadki zachorowań. (33 przypadki możliwe i 1 przypadek potwierdzony zachorowania).

Inwazyjna choroba meningokokowi (IChM)

Dwoinka zapalenia opon mózgowych (*Neisseria meningitidis* - meningokoki), to bakteria, której jedynym rezerwuarem jest człowiek. Bakteria kolonizuje nosogardło. Występuje u ok. 10% zdrowych ludzi, pomimo braku jakichkolwiek objawów klinicznych choroby. Wyróżnia się trzynaście grup serologicznych. W Polsce najczęściej zachorowania wywołują dwoinki zapalenia opon mózgowych z grupy B i C. W Polsce szczepienia p/inwazyjnym zakażeniem *Neisseria meningitidis* należą jedynie do zalecanych. W 2022 i 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego nie odnotowano żadnego przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej.

Inwazyjna choroba pneumokokowa (IChP)

Streptococcus pneumoniae (pneumokoki) to bakteria wywołująca m.in. inwazyjną chorobę pneumokokową u dzieci i dorosłych. Bakterie bardzo często kolonizują błonę śluzową nosa i gardła u ludzi (częściej u dzieci), nie wywołując przy tym żadnych objawów. Mogą przyczyniać się do zapalenia płuc, ucha środkowego, zapalenia zatok przynosowych oraz inwazji jałowych tkanek i narządów, prowadząc do sepsy lub zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (ZOMR). W Polsce szczepienia p/ pneumokokom są obowiązkowe od 01.2017r. W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano 2 przypadki zachorowania z hospitalizacją na Inwazyjną Chorobę Pneumokokową (jedna postać choroby to posocznica, druga to bakteriemiczne zapalenie płuc - inna określona i nieokreślona). W 2022r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na Inwazyjną Chorobę Pneumokokową – posocznica.

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

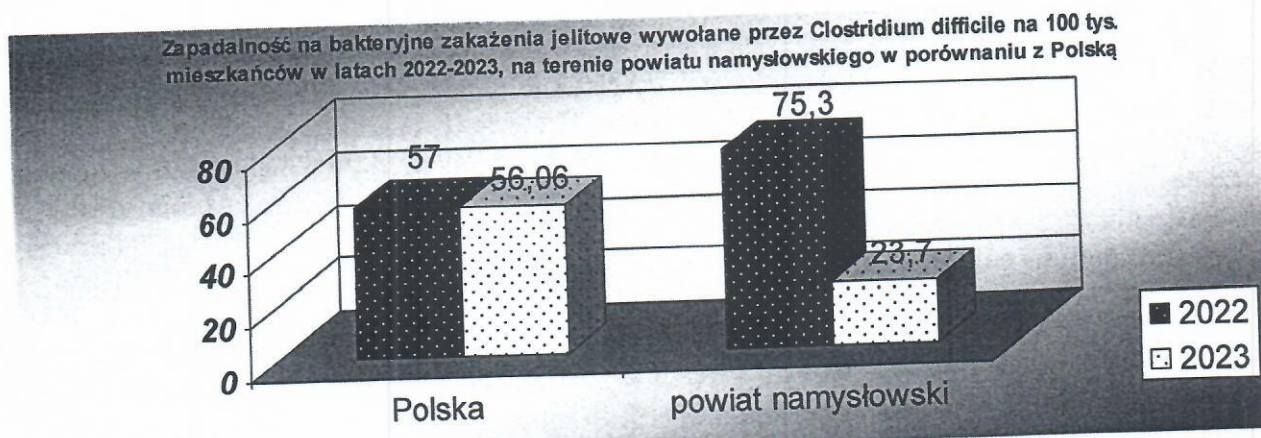
Liczba zachorowań na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w porównaniu do roku 2022 była o połowę niższa. Ilość zachorowań zmniejszyła się z 65 na 31 przypadków.

Wirusowe zakażenia jelitowe

Rotawirusy są najczęstszą przyczyną ostrych biegunek zakaźnych u dzieci do 2 roku życia. Mogą przyczyniać się do odwodnienia i być bardzo niebezpieczne dla dziecka. W Polsce od 01.2021r. zostały wprowadzone obowiązkowe szczepienia ochronne p/rotawirusom, doustną szczepionką.

W 2023r. odnotowano spadek zachorowań. Zgłoszono łącznie 13 przypadków wirusowego zakażenia jelitowego, z czego 1 wywołane było przez rotawirusy. W roku 2022 zarejestrowano łącznie 33 przypadki zachorowań.

Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* – w 2023r. na terenie powiatu namysłowskiego zgłoszono 10 przypadków zakażeń *Clostridioides difficile*, z czego 9 było hospitalizowanych. Stanowi to trzykrotny spadek zachorowań w stosunku do roku ubiegłego, gdzie odnotowano 32 przypadki.

Ogniska chorób przenoszone drogą pokarmową

W 2023. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową. Ognisko wystąpiło w mieszkaniu prywatnym. Zakażone były 2 osoby, u których wykryto czynnik etiologiczny *Salmonella Enteritidis*, 2 osoby z kontaktu domowego objęto nadzorem epidemiologicznym. Do zakażenia najprawdopodobniej mogło dojść poprzez bezpośredni kontakt domownika z osobą chorą.

Salmoneloza

Salmonelozy to choroby wywoływane przez „niedurowe” (odzwierzęce) pałeczki *Salmonella*. Bakterie *Salmonella* mogą zakażać zarówno ludzi, jak i zwierzęta. Miejscem bytowania bakterii jest przewód pokarmowy zakażonego zwierzęcia. Podstawowym źródłem zakażenia są jaja, produkty z jaj, drób oraz mleko. U człowieka możliwe jest zakażenie objawowe, jak i bezobjawowe nosicielstwo bakterii.

Do zakażenia bakterią może dojść poprzez:

- drogę pokarmową – poprzez spożycie zanieczyszczonych jaj, mięsa lub mleka;
- poprzez bezpośredni kontakt z zakażonym człowiekiem lub zwierzęciem;
- poprzez picie zanieczyszczonej odchodami wody.

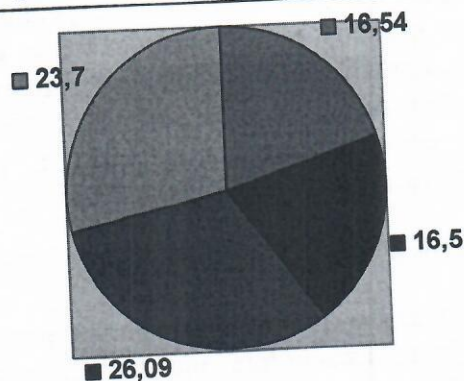
Aby uniknąć zakażenia *Salmonellą* należy żywność poddawać odpowiedniej obróbce termicznej. Należy przestrzegać prawidłowych zasad higieny podczas przygotowania posiłków. Bardzo ważna jest odpowiednia higiena rąk podczas przygotowania posiłków.

W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano 10 przypadków zakażenia *Salmonelloz* (zatrucia pokarmowe), z czego w 3 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji. W porównaniu do 2022 r. zgłoszono 7 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella*. Podobnie, jak w latach poprzednich, dominującym czynnikiem etiologicznym była odzwierzęca pałeczka *Salmonella Enteritidis*.

W 2023r. w związku z zachorowaniem na *Salmonelloz* wydano 2 decyzje odsuwające od wykonywania czynności związanych z bezpośrednim kontaktem z żywnością.

Zapadalność na salmonellozy (zatrucia pokarmowe) na 100 tys. mieszkańców w latach 2022-2023 na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską

■ 2022 - Polska ■ 2022 - pow. namysłowski ■ 2023 - Polska ■ 2023 - pow. namysłowski

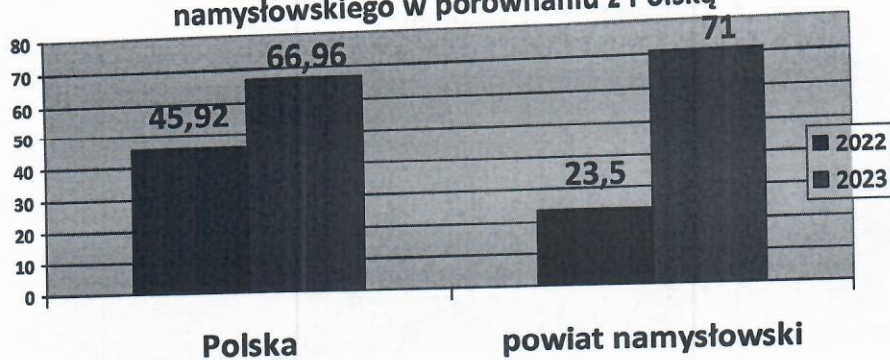

Borelioza

Borelioza z Lyme, jest wieloukładową chorobą odzwierzęcą wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* (*Borrelia burgdorferi*), która przenosi się na człowieka za pośrednictwem kleszczy z rodzaju *Ixodes*. W zależności od stadium boreliozy, zakażenie krętkami może się ograniczać do skóry lub zajmować układ nerwowy i kostno-stawowy, a także serce. Podstawową metodą zapobiegania boreliozie oraz innym chorobom odkleszczowym jest stosowanie nieswoistych metod ochrony przed kleszczami np. stosowanie repelentów (środków odstrasżających kleszcze), noszenie odzieży osłaniającej skórę, dokładna kontrola skóry po powrocie z terenów bytowania kleszczy, jak najszybszym usunięciu kleszcza w przypadku jego zauważenia oraz ochrona zwierząt domowych przed kleszczami.

Na terenie powiatu namysłowskiego w 2023r. odnotowano znaczący wzrost zachorowań na boreliozę. Zarejestrowano 30 przypadków zachorowania - 16 mężczyzn oraz 14 kobiet. W porównaniu do 2022 r. zarejestrowano 10 zachorowań. W 2023r. 9 chorych zamieszkiwało miasto Namysłów, reszta 21 osób mieszkała na wsiach. W 7 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji. Prawie wszystkie osoby były narażone na ukąszenia przez kleszcze, poprzez przebywanie w lasach, ogródkach działkowych itp.

Zapadalność na Boreliozę z Lyme na 100 tys. mieszkańców w latach 2022-2023 na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską

Gruźlica

Gruźlica jest bakteryjną chorobą zakaźną, wywoływaną przez prątki gruźlicy. Najczęstszą postacią jest postać płucna. U części osób zakażonych choroba może przebiegać w sposób bezobjawowy lub przejść w stan latentny (uśpienia). W momencie spadku odporności, może dojść do rozprzestrzenienia się prątków gruźlicy w całym organizmie, a następnie rozwoju choroby w zajętych narządach lub tkankach. Zaraźliwa jest wyłącznie gruźlica płuc w okresie prątkowania. W 2023 r. w powiecie namysłowskim zarejestrowano 3 nowe przypadki zachorowania na gruźlicę (wszystkie przypadki dotyczyły postaci płucnej). W 2023 r. nastąpił spadek zachorowań w porównaniu do 2022 r., w którym zarejestrowano 6 zachorowań.

Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę

Grypa jest ostrą wirusową chorobą zakaźną, która może stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia człowieka. Jest ona szczególnie niebezpieczna dla dzieci i osób z grup podwyższonego ryzyka.

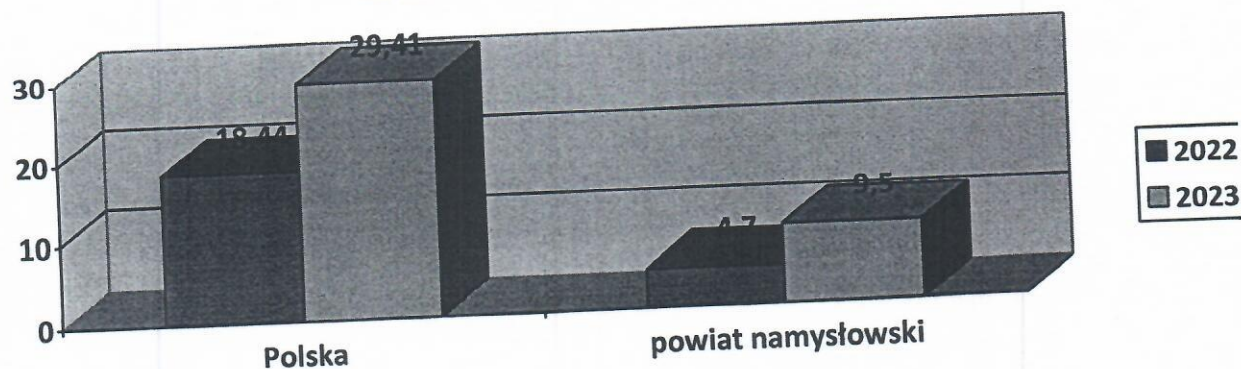
W Polsce zachorowania na grypę notuje się przez cały rok, jednakże szczyt zachorowań przypada od stycznia do marca. Rejestruje się wtedy najwięcej przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne.

Od listopada 2023r. dwa podmioty lecznicze na terenie powiatu namysłowskiego przystąpiły do uczestnictwa w nadzorze epidemiologiczno-wirusologicznym nad grypą w systemie SENTINEL. Celem nadzoru w ramach programu SENTINEL jest pobieranie materiału do badań wirusologicznych od chorych podejrzanych o zakażenie wirusami grypy oraz innymi wirusami oddechowymi (RSV, parainfluenza typu 1, 2, 3, adenowirusy). W 2023r. pobrano łącznie 35 wymazów od chorych podejrzanych o zakażenie wirusem grypy.

Szczepienia ochronne przeciw grypie są najskuteczniejszą metodą służącą zapobieganiu zachorowań na grypę oraz mają na celu ochronę przed powikłaniami pogrypowymi. W Polsce szczepienia p/grypie należą do zalecanych. Co roku opracowywana jest nowa szczepionka, uwzględniająca obecne szczepy wirusów.

Na terenie powiatu namysłowskiego w 2023 r. odnotowano 36 przypadków zachorowań, z czego 4 – przypadki potwierdzone, 22 – przypadki prawdopodobne, 10 – przypadki potwierdzone wynikiem szybkiego testu antygenowego. W roku 2022 odnotowano 2 przypadki potwierdzone zachorowania i 28 przypadków prawdopodobnego zachorowania.

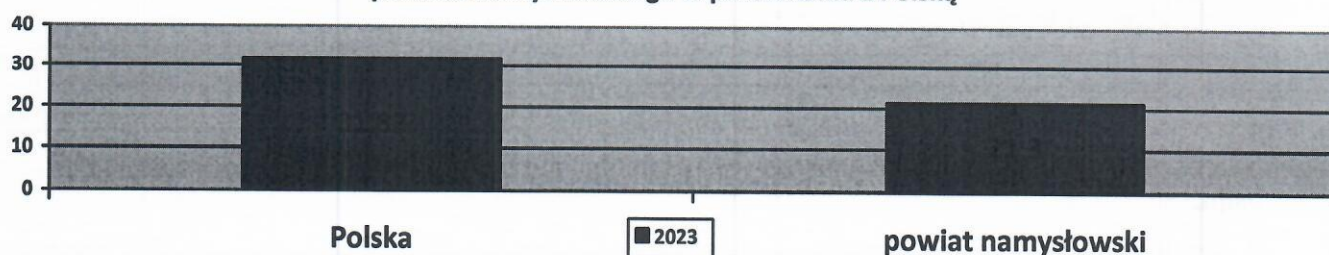
Zapadalność na grypę (przypadki potwierdzone) na 100 tys. mieszkańców w latach 2022-2023, na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską

Zakażenia wirusem RSV

RSV, czyli syncytialny wirus oddechowy należy do grupy wirusów wywołujących zakażenia dróg oddechowych człowieka. Zakażenia RSV mają charakter sezonowy, który zwykle trwa od jesieni do wiosny. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową poprzez kaszel, kichanie. Od 2023 r. podlegają zgłoszeniu zakażenia wywołane wirusem RSV. Odnotowano 9 przypadków zachorowań, przy czym w 4 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

Zapadalność na zakażenia wirusem RSV na 100 tys. mieszkańców w 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego w porównaniu z Polską

Choroby przenoszone drogą płciową

Zgłoszeniu i rejestracji w Państwowej Inspekcji Sanitarnej podlegają zachorowania na kiłę, rzeżączkę, ziarnicę weneryczną wywołaną przez chlamydie oraz inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez chlamydie.

W 2022 i 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego nie odnotowano żadnego przypadku zachorowań przenoszonych drogą płciową.

HIV

HIV to ludzki wirus nabytego niedoboru odporności, który powoduje upośledzenie odporności zakażonej osoby. Źródłem zakażenia jest osoba zainfekowana HIV, a zakażenie jest przenoszone przez krew, kontakt seksualny oraz z matki na dziecko podczas porodu lub przez mleko matki.

W 2023 r. w powiecie namysłowskim zgłoszono 2 zakażenia wirusem HIV. Dotyczyły one 2 mężczyzn w przedziale wiekowym 25-45 lat. W 2022 r. nie wykryto nowego zakażenia wirusem HIV.

AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności

Zespół nabytego upośledzenia odporności (AIDS) rozwija się w konsekwencji postępującego upośledzenia odporności w przebiegu zakażenia HIV. Od zakażenia HIV do rozwinięcia się AIDS zwykle dochodzi po 8–10 latach skąpoobjawowego lub bezobjawowego zakażenia.

W powiecie namysłowskim w 2022 i 2023 r. nie zarejestrowano zakażenia AIDS.

Wścieklizna

W 2023 roku oddział epidemiologii przeprowadził 27 dochodzeń epidemiologicznych w przypadku podejrzenia o zakażenie wirusem wścieklizny, wskutek pogryzienia przez zwierzęta. Przeciwno wściekliznie zaszczepiono 3 osoby, które zostały pogryzione przez koty. W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Namysłowie.

Ogniska epidemiczne

W 2023 r. na terenie powiatu namysłowskiego w 3 podmiotach leczniczych odnotowano łącznie 5 ognisk epidemicznych związanych z zachorowaniem na Covid-19:

Lp.	Nazwa obiektu	Łączna liczba ognisk	Ogólna liczba osób z zakażeniem w ognisku
1.	Namysłowskie Centrum Zdrowia	2	13 chorych
2.	Stobrawskie Centrum Medycznym - Szpital Rehabilitacyjny w Pokoju	2	53 chorych (stan na luty 2024r.)
3.	OLO Woskowice Małe	1	4 chorych

W 2023r. w ogniskach epidemicznych zakażeniu łącznie uległo 70 osób, natomiast w 2022r. –106 osób.

1 ognisko epidemiczne na terenie powiatu namysłowskiego nie zostało zakończone w 2023 r., z powodu nowych zachorowań na Covid-19 w danym podmiocie.

Dodatkowo w 2023 r. wygaszono ognisko epidemiczne w Szpitalu Rehabilitacyjnym w Pokoju, które wystąpiło pod koniec 2022 r. i obejmowało ono 35 osób zakażonych.

2. Szczepienia ochronne

Obowiązek szczepień ochronnych w Polsce wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dodatkowo wykonywanie szczepień ochronnych reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. W rozporządzeniu został dodany zapis mówiący o poddawaniu się obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym ze względu na wiek, co do tej pory było zawarte jedynie w corocznych Programach Szczepień Ochronnych (PSO). Zgodnie z rozporządzeniem obowiązek szczepień ochronnych w Polsce dotyczy dzieci i młodzieży od 0 do 19 roku życia. Obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane są przeciwko następującym chorobom/zakażeniom: gruźlica, wirusowe zapalenie wątroby typu B, ostre nagminne porażenie dziecięce (*poliomyelitis*), inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*, błonica, krztusiec, tężec, odra, różyczka, nagminne zakażenie przyusznic (świnka), zakażenie wywołane przez rotawirusy.

Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2023, w Polsce obowiązkowe są również szczepienia u osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznym, tj. szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B i ospie wietrznej oraz szczepienia poekspozycyjne przeciw błonicy, tężcowi i wścieklicznie.

Program Szczepień Ochronnych obejmuje również wykaz szczepień zalecanych, zarówno dla dzieci jak i dorosłych, ze wskazaniem osób, którym szczepienia są zalecane. W grupie szczepień zalecanych znajdują się szczepienia przeciwko grypie, ospie wietrznej, inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis*, inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, kleszczowemu zapaleniu mózgu, wzw typu B, wzw typu A, odrze, śwince, różyczce, błonica, tężec, krztusiec, ludzkiemu wirusowi brodawczaka

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

(HPV), gruźlicy, cholery, durowi brzuszemu, wściekliznie, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis) oraz żółtej gorączce.

Dodatkowo w 2023r. rozpoczęto powszechny program bezpłatnych, zalecanych szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka HPV, który skierowany jest do dziewcząt i chłopców w grupach wiekowych 12-13 lat (w roku 2023 - roczniki 2010 i 2011). Dostępne są 2 szczepionki Cervarix oraz Gardasil 9. W powiecie namysłowskim w 2023r. I dawką szczepionki p/HPV zaszczepiono 271 osób.

W 2023r. w powiecie namysłowskim szczepienia ochronne wykonywane były w 9 nadzorowanych punktach szczepień kontrolowanych w ramach kompetencji Oddziału Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie. 8 punktów szczepień realizowało obowiązkowe, zalecane oraz poekspozycyjne szczepienia. Natomiast 1 punkt szczepień realizował wyłącznie szczepienia poekspozycyjne p/tężcowi.

W 2023r. w powiecie namysłowskim szczepieniami ochronnymi objęto **7326** osób od 0 do ukończenia 19 roku życia, tj. o 41 osób mniej niż w roku 2022.

Poniższe zestawienie obrazuje systematyczny spadek liczby dzieci i młodzieży w powiecie namysłowskim objętych Programem Szczepień Ochronnych. Spadek może być wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracją ludności.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowym szczepieniom w 2023r. i 2022r. w powiecie namysłowskim przedstawia się następująco:

Wiek	Rodzaj szczepionki	Stan zaszczepienia % w poszczególnych latach	
		2022r	2023r.
6 rok życia	DTaP - błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis (pierwsza dawka przypominająca)	94,90 %	78,33%
6 rok życia	MMR - odra, świnka i różyczka	93,88 %	72,58 %

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

14 rok życia	dTap - błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis (druga dawka przypominająca)	95,38 %	84,86 %
19 rok życia	Td - Błonica, tężec (trzecia dawka przypominająca)	92,79 %	75,77 %

Stan zaszczepienia na 31.12.2023r. zgodnie ze sprawozdaniem MZ-54.

Szczepienia ochronne realizowane w 2022r. w poszczególnych rocznikach, były kontynuowane w roku 2023, stąd wyższy % wyszczepienia. Z kolei w roku 2024 będą kontynuowane szczepienia ochronne, które były realizowane w 2023r.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie namysłowskim podlegających w 2022r. szczepieniom obowiązkowym z podziałem na gminy (szczepienia były uzupełniane w 2023r.) przedstawia się następująco:

Gmina	szczepienie p/ wzw typu B	zakażenia rotawirusowe	szczepienia podstawowe p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi	szczepienie podstawowe p/ odrze, śwince i różyczka	szczepienie przypominające p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi (przypominające I dawka)	szczepienie przypominające p/ odrze, śwince i różyczce	szczepienie p/ błonicy i tężcowi (przypominające II dawka)	szczepienie przypominające p/ błonicy i tężcowi (przypominające III dawka)
Rocznik	2022	2022	2021	2021	2017	2017	2009	2004
Namysłów	100%	100%	94,80%	97,30%	97,06%	94,94%	93,3%	97,14%
Wilków	100%	87,50%	100%	100%	96,00%	96,00%	92,31%	100%
Pokój	100%	100%	92,86%	100%	83,33%	83,33%	92,50%	74,07%
Świerczów	92,59%	96,30%	93,94%	93,94%	96,15%	96,15%	100%	80,00%
Domaszowice	100%	88,89%	100%	100%	94,44%	94,44%	100%	96,30%

Źródło: sprawozdanie MZ-54 za 2023 r.

Analizując powyższe tabele, można zauważyć, że procentowy stopień wyszczepialności w rocznikach dzieci i młodzieży, które zgodnie z obowiązującym PSO powinny być w pełni zrealizowane jest niewystarczający. Odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu co najmniej 95% populacji, co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne. Szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Zmniejszają również prawdopodobieństwo zachorowania osób nieuodpornionych, które z różnych powodów nie mogą być zaszczepione. Dlatego też należy wzmożyć nadzór nad realizacją szczepień ochronnych. Niezbędne jest prowadzenie działań mających na celu promowanie szczepień ochronnych poprzez powszechną informację i edukację społeczeństwa.

Dodatkowo stale wzrasta liczba dzieci niezaszczepionych, w związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień rodziców lub opiekunów prawnych. Zjawisko uchylania się od obowiązku szczepień rozpowszechnia się na terenie całego kraju. Liczba uchylających się opiekunów prawnych zgłoszonych w 2023r. wyniosła 109 osób. Na koniec roku 2023 łączna liczba dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień wyniosła 96.

Po otrzymaniu zgłoszenia o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie w pierwszej kolejności podejmował działania zmierzające do przekonania rodziców do idei szczepień ochronnych. Z opiekunami prawnymi przeprowadzane były rozmowy telefoniczne dot. zasadności szczepień. Rozmowy miały na celu przekonanie rodziców, że obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną i powszechnie akceptowalną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne. Wystosowano również pisma do opiekunów prawnych o charakterze informacyjno – edukacyjnym, informujące o bezpieczeństwie i skuteczności oraz potrzebie i zaletach szczepień ochronnych.

W najbliższym czasie niezbędne będzie podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osób uchylających się do wykonania obowiązku szczepień ochronnych u dzieci.

Program Szczepień Ochronnych obejmuje również szczepienia obowiązkowe dla osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie oraz po ekspozycji na zakażenie. W ramach tych szczepień w 2023r. wykonano szczepienia przeciwko następującym chorobom:

- tężcowi – zaszczepiono 667 osób po narażeniu na zakażenie oraz 1 osobę profilaktycznie;
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – zaszczepiono 26 osób narażonych na zakażenie;
- ospie wietrznej – zaszczepiono 73 dzieci.

W 2023r. w powiecie namysłowskim wykonano następujące szczepienia zalecane:

- p/grypie – zaszczepiono 1235 osób;
- p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B - zaszczepiono 76 osób;
- p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu A- zaszczepiono 4 osoby;
- p/kleszczowemu zapaleniu mózgu – zaszczepiono 18 osób;
- p/inwazyjnym zakażeniami *Neisseria meningitidis* – zaszczepiono 96 osób;
- p/zakażeniami wirusem brodawczaka ludzkiego – zaszczepiono 55 osób (46 dziewcząt/kobiet oraz 9 chłopców/mężczyzn);
- p/ospie wietrznej – 75 osób;
- p/inwazyjnym zakażeniami *Streptococcus pneumoniae* – 6 osób;
- p/inwazyjnym zakażeniami *Haemophilus influenzae* typu b - 6 osób;
- p/krztuścowi – 1 osoba;
- tężcowi – 1 osobę.

Dodatkowo do szczepień przeciwko wściekliźnie w 2023r. zostały zakwalifikowane i zaszczepione 3 osoby, które miały kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliwość.

Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2023 roku w powiecie namysłowskim odnotowano 1 łagodny Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) po szczepieniach innych niż p/COVID-19. W roku 2022 zarejestrowano 2 Niepożądane Odczyny Poszczepienne po szczepionkach p/COVID-19 (1- łagodny, 1 – poważny).

3. Nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym podmiotów wykonujących działalność leczniczą:

W 2023 roku na terenie powiatu namysłowskiego funkcjonowały 93 podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą, w tym:

- 3 wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (2 - szpitale oraz 1- podmiot inny niż szpitalny);
- 33 wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (15 - przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, 3- zakłady badań diagnostycznych i medyczne

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

laboratoria diagnostyczne, 1 - zakład rehabilitacji leczniczej oraz 14 – innych obiektów wykonujących świadczenia zdrowotne);

- 52 obiekty działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową tj. indywidualne, specjalistyczne oraz grupowe praktyki lekarskie, pielęgniarskie oraz fizjoterapeutów.

W 2023r. pracownicy Oddziału Epidemiologii przeprowadzili łącznie **68** kontroli. Zakres kontroli obejmował przestrzeganie wymagań higieniczno – zdrowotnych, proces dekontaminacji, postępowanie z bielizną, odpadami komunalnymi oraz medycznymi. Na podstawie przeprowadzonych kontroli można stwierdzić, że stan sanitarno – higieniczny podmiotów prowadzących działalność leczniczą jest dobry. Na bieżąco prowadzone są remonty i inwestycje poprawiające stan sanitarno-higieniczny obiektów. Właściciele dokładają wszelkich starań, aby pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne były w dobrym stanie, wyposażone w wysokiej jakości sprzęt medyczny.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

w zakresie nadzoru nad jakością wody

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia

Woda przeznaczona do spożycia na terenie powiatu namysłowskiego produkowana jest przez Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych EKOWOD Sp. z o.o. w Namysławie, ul. Mariańska 2.

Według ewidencji na 31.12.2023 r. funkcjonowało 5 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, wszystkie z wodą odpowiadającą wymaganiom.

L.p	Nazwa wodociągu (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba zaopatrywanej ludności	Jakość wody na koniec 2023r.-kwestionowane parametry	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów	Prowadzone postępowanie administracyjne	Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne
1.	Namysłów (Gręboszów, Siemysłów, Staroścín, Namysłów, Objazda, Ligołka, Jóżełków, Smarchowice Małe, Dębńík, Lubská, Barzyna, Bławaciska, Brzozowice, Hałderze, Jastrzębie, Kamienna, Krasowice, Krzemieniec, Ligołka Książęca, Łączany, Minkowskie, Mikowice, Niwki, Nowe Smarchowice, Nowy Folwark, Piękna Studnia Przeczów, Rychńów, Smarchowice Śląskie, Smarchowice Wielkie, Stanek Wszeradów, Zielony Dąb, Ziemielowice, Żaba, Żabka, Żabiak)	3980	Ok. 23600	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
2	Jakubowice (Głuszyna, Brzezinka, Baldwinowice, Bukowa Śląska, Chrzastów, Iglowice, Kowalowice, Michalice, Nowy Dwór, Pawłowice, Smogorzów, Woskowice Małe, Bukowie, Idzikowice, Jakubowice, Krzyków, Młokicic, Marysin, Pągów, Pielgrzymowice, Pszeniczna, Wilków, Wilkówek, Wojciechów, Wojciechów Kolonia, Zbytki)	617	Ok. 6700	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
3	Świerczów (Bąkowice, Bielice, Biestrzykowice, Dąbrowa, Gola, Grodziec, Jażwinka, Kuźnica Dąbrowska, Mała Kolonia, Miejsce, Miodary, Osiek Duży, Oziąbel, Pieczyńska, Świerczów, Zawada, Zbica, Zorzów, Wężowice)	262	Ok. 2940	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
4	Siedlice (Pokój, Siedlice, Krogulna, Zieleniec, Żabiniec, Jagienna, Kozuby, Domaradz, Domaradzka Kuźnia, Paryż, Dąbrówka Dolna, Fałkowice, Świercowskie, Szum, Lubńów, Kopalina, Zawieś)	601	Ok. 4200	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
5	Woskowice Górne (Domaszowice, Dziedzice, Nowa Wieś, Międzybrodzie, Polkowskie, Strzelce, Szerzyna, Sułoszów, Świbne, Wielka Kolonia, Wielołęka, Włochy, Woskowice Górne, Wygoda, Zalesie, Zofijówka)	473	Ok. 3000	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-

Ponadto, nadzorem sanitarnym objęty jest wodociąg zakładowy Browar Namysłów Sp. z o.o. wykorzystujący wodę w 99,7 % do produkcji spożywczej.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu –

W 2023 r. po przeprowadzonych badaniach laboratoryjnych wody pobranej ze wszystkich wodociągów powiatu namysłowskiego w ramach monitoringu jakości wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne w zakresie oznaczonych parametrów organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych stwierdzono, że woda spełnia wymagania stawiane dla wody przeznaczonej do spożycia.

liczba wodociągów publicznych wg ewidencji (stan na 31.12.2023 r.)	=====	5
liczba skontrolowanych wodociągów (w ciągu roku 2023 r.)	=====	5
liczba kontroli	stanu sanitarno-technicznego	4
	związanych z poborem próbek wody	11
liczba pobranych próbek wody do badań w ramach monitoringu jakości wody	fizykochemicznych	16
	mikrobiologicznych	35

Pływalnie i baseny

W ewidencji widnieją 3 obiekty (pływalnia kryta, pływalnia odkryta i basen letni przy szkole podstawowej). W 2023 roku nie skontrolowano żadnego obiektu, obiekty nie zostały uruchomione w 2023 r. tj. pływalnia odkryta i kryta w trakcie remontu. Basen letni przy szkole podstawowej nieuruchomiony w sezonie letnim.

Legionella

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego w 2023 r. pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella 9 próbek ciepłej wody w 3 obiektach (szpital, placówka całodobowej opieki, placówka opiekuńczo-wychowawcza). W żadnej próbce nie stwierdzono przekroczenia norm w powyższym zakresie.

Równocześnie w ramach prowadzonego nadzoru prowadzone były akcyjne oraz na bieżąco, w trakcie kontroli sanitarnych, działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zagrożenia wynikającego z zanieczyszczenia instalacji wewnętrznych budynków bakteriami z rodzaju Legionella oraz właściwych działań profilaktycznych w tym zakresie.

w zakresie higieny komunalnej**Podmioty wykonujące działalność leczniczą**

Rodzaj placówki	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych	Liczba obiektów ze złym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym
Podmioty lecznicze	36	9	1

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Stan sanitarno-porządkowy w skontrolowanych obiektach oceniono jako dobry. Nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Kontrolowane zakłady posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarza się odpady medyczne oraz zawarte z specjalistycznymi firmami umowy na odbiór i utylizację ww. odpadów. Źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia kontrolowanych zakładów są wodociągi publiczne, nieczystości płynne z większości obiektów odprowadzane są do sieci kanalizacyjnych. Ciepła woda w obiektach pochodzi z elektrycznych przepływowych podgrzewaczy wody lub własnych kotłowni.

Stwierdzono natomiast w przypadku 1 obiektu – Szpital w Namysłowie, nieprawidłowości z zakresu stanu sanitarno-technicznego tj.:

1. Pomieszczenie higieniczno – sanitarne wchodzące w skład Izby Przyjęć nie jest przystosowane dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz nie jest wyposażone w natrysk i wózek wannę.
2. Brak punktu pielęgniarskiego z pokojem przygotowawczym pielęgniarskim w Oddziale Urologicznym.
3. Brak umywalki oraz wentylacji mechanicznej wyciągowej w pomieszczeniu pełniącym funkcję brudownika usytuowanego na Oddziale Urologicznym, w którym zamontowana jest płuczka-dezynfektor.
4. Brak zapewnionej nieprzechodności zespołów pomieszczeń stanowiących oddziały łóżkowe, tj. Oddziału Urologicznego z Oddziałem Chirurgicznym.
5. Brak umywalki do mycia rąk z ciepłą i zimną wodą, dozownika z mydłem w płynie oraz pojemnika z ręcznikami jednorazowego użycia w pokoju łóżkowym nr 10 usytuowanym na Oddziale Chirurgicznym.
6. Brak odpowiedniej szerokości drzwi w pokojach łóżkowych o nr 2,3,4,5, przez które odbywa się ruch pacjentów na łóżkach na Oddziale Chirurgicznym umożliwiające ten ruch.
7. Zły stan higieniczno-zdrowotny ścian pokoju łóżkowego nr 4 (miejscami odchodząca, łuszcząca się farba na ścianie) oraz pokoju łóżkowego nr 5 (zacieki na ścianie, uszkodzona miejscami ściana - ubytek farby i tynku, dziury w ścianie) usytuowanych na Oddziale Chirurgicznym.
8. Zły stan higieniczno-zdrowotny futryn drzwi pokoi łóżkowych o nr: 2, 3, 4, 5 usytuowanych na Oddziale Chirurgicznym (powierzchnie futryn uszkodzone, wyeksploatowane, z ubytkami).
9. Zły stan higieniczno-zdrowotny powierzchni drzwi pokoi łóżkowych o nr: 3, 4, usytuowanych na Oddziale Chirurgicznym (powierzchnie drzwi uszkodzone, wyeksploatowane).

W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazującą usunięcie ww. nieprawidłowości we wskazanym terminie oraz decyzję dotyczącą opłaty za czynności wykonane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego.

Obiekty użyteczności publicznej:

Rodzaj placówki	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny
Obiekty hotelarskie (hotele, gospodarstwa agroturystyczne, inne obiekty)	11	5	0

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	59	25	0
Dworce kolejowe	1	1	0
Ustępy publiczne	3	2	0
Cmentarze	29	4	0
Domy przedpogrzebowe	2	2	0
Zakłady pogrzebowe	1	1	0
Korty tenisowe	1	1	0
Stadiony	1	1	0
Przystanki autobusowe	5	3	0
Stacje paliw	4	1	0
Place zabaw	14	7	0
Ośrodki Kultury	2	2	0
Razem	133	55	0

Przeprowadzone w powyższych obiektach kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego.

Działalność kontrolno – represyjna

- przeprowadzono **68** kontroli sanitarnych; **14** kontroli jakości wody,
- pobrano do badania laboratoryjnego łącznie **44** próbki wody (przeznaczonej do spożycia, wody w obiektach użyteczności publicznej w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp.),
- wydano **42** decyzje merytoryczne i 1 decyzję finansową,
- wydano **11** postanowień.

w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami żywieniowo – żywnościowymi, nadzorem sanitarnym w powiecie namysłowskim objęto **487** obiektów żywnościowych. W zaplanowanych na rok 2023 obiektach oceniany był stan techniczny, bieżący stan sanitarny i porządkowy, jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków, jak również kwalifikacje pracowników w zakresie znajomości podstawowych zagadnień higieny.

W ramach prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami żywieniowymi przeprowadzano ich klasyfikację, „ARKUSZ OCENY STANU SANITARNEGO”. W wyniku sporządzenia powyższego „ARKUSZA” kontrolowany obiekt uzyskiwał ocenę zgodną lub niezgodną z wymaganiami. Przyczyną uzyskania oceny niezgodnej – świadczącej o złym stanie sanitarnym było występowanie jednej lub kilku następujących uchybień, a mianowicie :

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych nieprawidłowej jakości zdrowotnej: przeterminowane środki spożywcze, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych bez oznakowania, brak porządku i czystości, brak segregacji przy przechowywaniu środków spożywczych, brak dokumentacji potwierdzającej ich pochodzenie,
- przechowywanie produktów łatwo psujących się poza urządzeniami chłodniczymi, brak zapewnienia ciągłości łańcucha chłodniczego.

Po stwierdzeniu w czasie kontroli sanitarnych faktu naruszenia obowiązujących przepisów, wszczynano postępowanie administracyjne (wydawano decyzje administracyjne), bądź karne (nakładano na osoby odpowiedzialne mandaty karne kredytowane). Po zakończeniu prowadzonego postępowania kontrolowane obiekty powracały do stanu zgodności z przepisami.

W wyniku realizowanych zadań kontrolnych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023r. uzyskano dane przedstawiające poniższe zestawienie :

wyszczególnienie	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba kontroli sanitarnych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych*	Liczba nałożonych mandatów karnych	Kwota nałożonych mandatów	Liczba pobranych próbek	Liczba zakwestionowanych próbek
Zakłady produkcji żywności, tym żywności pierwotnej	131	23	6	---	---	35	---
Sklepy spożywcze	113	117	35	5	1300	168	1
Kioski spożywcze	4	1	3	---	---	---	---
Apteki	15	3	3	---	---	1	---
Magazyny hurtowe	13	5	---	---	---	1	---
Obiekty ruchome i tymczasowe	21	9	4	1	300	---	---
Środki transportu	20	1	1	---	---	---	---
Inne punkty sprzedaży żywności	38	15	5	---	---	5	---
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego (kawiarnie, restauracje, bary, agroturystyka, mała gastronomia)	60	37	13	1	500	8	---

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

wyszczególnienie	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba kontroli sanitarnych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych*	Liczba nałożonych mandatów karnych	Kwota nałożonych mandatów	Liczba pobranych próbek	Liczba zakwestionowanych próbek
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (żywienie zorganizowanych grup ludności)	51	65	25	---	---	---	---
Zakłady usług cateringowych	5	4	1	1	400	---	---
Producent wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	1	---	---	---	---	---
Sklepy i hurtownie z materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	15	3	---	---	---	2	---
Sklepy kosmetyczne	1	1	---	---	---	---	---
Graniczna kontrola sanitarna	---	76	76	---	---	---	---
OGÓŁEM	488	361	172	8	2.500	220	1

*wszystkie wydane decyzje administracyjne

W czasie kontroli sanitarnych najczęściej stwierdzano nieprawidłowości :

I. dotyczące stanu technicznego :

- zły stan sanitarno – techniczny – zniszczone sufity, odpryski tynku, farby, zniszczona posadzka, popękane kafelki, niesprawna zmywarka do dezynfekcji naczyń stołowych;

II. dotyczące bieżącego stanu sanitarnego :

- wprowadzenie do obrotu handlowego środków spożywczych po okresie przydatności do spożycia,
- niewłaściwa ekspozycja towarów w sklepach, np: środki spożywcze nieopakowane ustawione na ladach, przez co narażone są na zanieczyszczenie przez: klientów, owady (muchy) lub kurz,
- nieprzestrzeganie odpowiednich warunków przechowywania środków spożywczych (temperatura, wilgotność pomieszczeń) - środki spożywcze przechowywane są poza urządzeniami chłodniczymi, np. jogurty, wyroby garmażeryjne - co powoduje narażenie ich na zepsucie,
- brak odzieży ochronnej lub nieużywanie posiadanej odzieży ochronnej,
- brak porządku i czystości w pomieszczeniach obiektów,
- brak porządku i czystości w lokalach gastronomicznych,
- brak informacji o alergenach znajdujących się w przygotowanych przez zakład posiłkach,
- nieprawidłowy sposób komponowania jadłospisów dla dzieci i młodzieży w kuchniach należących do systemu oświaty.

Nieprawidłowości te były usuwane najczęściej w czasie kontroli sanitarnych, bądź bezpośrednio po kontrolach sanitarnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości właścicieli kontrolowanych obiektów karano mandatami karnymi kredytowanymi. Nałożono 8 mandatów karnych na kwotę łącznie 2.500,00 zł.

W celu usunięcia nieprawidłowości wymagających nakładu czasu, bądź zgromadzenia środków finansowych, wydawano decyzje administracyjne. Ogółem wydano 172 decyzji administracyjnych, tj.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- 15 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 29 decyzji nakazujące zwrot kosztów, wystawiane każdorazowo w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości oraz za przeprowadzenie ponownej kontroli sanitarnej sprawdzającej usunięcie nieprawidłowości,
- 35 decyzji administracyjnych, wydanych na wniosek Strony, na podstawie których Strony wnioskujące nabyły prawo (dotyczyło to zatwierdzenia i zmiany zatwierdzenia zakładów),
- 17 decyzji administracyjnych, wydanych na wniosek Strony, na podstawie których Strony wnioskujące nabyły prawo (dotyczyło to wykreślenia zakładów z prowadzonego rejestru),
- 76 decyzji nakazujących zwrot kosztów kontroli w przypadku przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej środków spożywczych importowanych i eksportowanych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności operatorzy rynku żywnościowego zobowiązani są do podejmowania działań prewencyjnych, poprzez wdrażanie w obiektach zasad systemów zapewnienia jakości tzn. systemów GHP (dobrej praktyki higienicznej) / GMP (dobrej praktyki produkcyjnej) / HACCP (systemu nadzorowania krytycznych punktów kontroli). W ramach prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego nadzorowano stopień wdrażania w obiektach zasad GHP / GMP / HACCP. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych uzyskano następujące dane (podane w poniższej tabeli).

Stopień wdrażania zasad GHP / GMP / HACCP

Lp.	Zagadnienie	Zebrane dane dla zakładów					Ogółem	
		wytwórnice i obrót materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	produkcji i przetwórstwa	obrotu	żywienia zbiorowego		Razem	
					typu			
					zamkniętego	otwartego		
1	2	3	4	5	6	7	8 (6+7)	9 (3+4+5+8)
1.	Liczba zakładów spełniających wymogi GHP / GMP	16	31	224	56	60	116	387
2.	Liczba zakładów, które są w trakcie wdrażania systemu HACCP	16	19	162	17	37	54	251
3.	Liczba zakładów posiadających wdrożony system HACCP	=	12	62	39	23	62	136

Analizując powyższe zestawienie dotyczące zagadnień GHP/GMP/HACCP można wyciągnąć następujące wnioski :

- różnica pomiędzy liczbą zakładów będących w ewidencji, a liczbą zakładów spełniających wymogi GHP/GMP wynika z sytuacji występującej w nowo otwieranych obiektach. W obiektach wymogi w zakresie stanu sanitarno – technicznego każdorazowo są spełnione, natomiast brak jest dokumentacji w tym zakresie (tj. procedury i instrukcje są, bądź ich nie ma, natomiast nie istnieją zapisy z tego zakresu); dlatego też obiekty te w chwili kontroli zostały ocenione jako niespełniające wymogów GHP/GMP w 100%, ponadto niektóre obiekty wpisywane tylko do „Rejestru zakładów ...” w chwili dokonywania wpisu nie były oceniane w tym zakresie,
- w związku z większą świadomością właścicieli zakładów, wynikającą z ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo żywności coraz więcej podmiotów dąży do wdrożenia systemu HACCP.

III. dotyczące jakości zdrowotnej produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych :

Jakość zdrowotna środków spożywczych kontrolowana była poprzez pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu i przekazywanie w celu przeprowadzenia badań do laboratorium analitycznego w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu wraz z Oddziałami Laboratoryjnymi w Kluczborku oraz Kędzierzynie – Koźlu. Pobierane do badania laboratoryjnego próbki badane były również w laboratoriach badawczych poza województwem opolskim, w tym m.in. w (wg załączonego wykazu):

- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrocławiu – migracja specyficzna, migracja ołowiu i kadmu, Campylobacter, pozostałości histaminy i pozostałości pestycydów,
- NIZP-PZH w Warszawie – alkaloidy opium,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gdańsku – alkaloidy tropanowe,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Rzeszowie – oznaczenie pozostałości pestycydów, migracji specyficznej bisfenolu A, napromienianie,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu – GMO,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach – WWA,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Szczecinie – oznaczanie zawartości glutenu,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bydgoszczy – oznaczenie pozostałości pestycydów, mikrobiologia (WZW NoV),
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim – zawartość akryloamidu,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie – zawartość 3MCPD, zawartość alergenów,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Katowicach – NNKT,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Warszawie – oznaczenie pozostałości pestycydów,
- PIWET Puławy – oznaczenie bakterii komensalnych.

Próby środków spożywczych pobierano zarówno od producentów, jak i w punktach sprzedaży. Badano jakość mikrobiologiczną, chemiczną (zawartość pozostałości pestycydów, metali szkodliwych dla zdrowia, azotynów i azotanów jako wynik zanieczyszczenia środowiska, obecności GMO, zawartości substancji dodatkowych dozwolonych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, glutenu, furanu, izomerów trans, akryloamidu, mykotoksyn, itp.), cechy organoleptyczne, sprawdzano stan opakowań, napromienianie żywności oraz oznakowanie środków spożywczych. Najczęściej pobierano do badania laboratoryjnego próby produktów, których spożycie jest największe, a więc : mleka i przetworów mlecznych, wędlin, przetworów zbożowych, tłuszczów, wyrobów ciastkarskich, napojów bezalkoholowych oraz wyrobów garmażeryjnych.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek pobranych zgodnie z opracowanym „Planem pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności na 2023r.” została zakwestionowana 1 pobrana próbka. W stosunku do producenta zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające i administracyjne.

Otrzymane wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych z 220 pobranych próbek pozwalają na wyciągnięcie wniosku, iż stan bezpieczeństwa żywności (w zakresie badanych grup produktów oraz kierunków badań) na terenie powiatu namysłowskiego nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

W obiektach będących pod nadzorem tut. stacji PSSE wykonano 170 kontroli ponadplanowych. Kontrole te wykonywano głównie jako kontrole wynikające z konieczności realizacji „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności”, jak również interwencyjnych związanych z funkcjonowaniem systemu RASFF oraz złożonymi przez konsumentów wnioskami o interwencję.

w zakresie higieny pracy w zakładach pracy

W 2023 roku znajdowało się w ewidencji 210 zakładów pracy, będących na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysławie, nadzorowanych przez Oddział Higieny Pracy.

Zadania priorytetowe i zadania statutowe w zakresie higieny pracy w 2023 r. to przede wszystkim:

1. Realizacja krajowego planu działania w przypadku długoterminowych zagrożeń wynikających z narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy.
2. Udział w realizacji kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji nt. bezpiecznych warunków pracy. Kampania EU-OSHA na lata 2023-2025 na rzecz utworzenia bezpiecznej i zdrowej cyfrowej przyszłości, obejmującej w szczególności psychospołeczne i ergonomiczne czynniki ryzyka.
3. Upowszechnianie specjalistycznej wiedzy w porozumieniu z instytutami naukowo-badawczymi/organizacjami w zakresie zagrożeń środowiska pracy. Publikowanie na stronach internetowych komunikatów/informacji nt. zagrożeń środowiska pracy.
4. Aktualizacja sklasyfikowanych grup obiektów przeznaczonych do kontroli w oparciu o analizę ryzyka.
5. Wdrożenie formularza pn.: „Informacja za rok 2023 dotycząca warunków pracy podczas zabezpieczania/ usuwania wyrobów zawierających azbest”.
6. Przesłanie do WSSE informacji za 2022 r. w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, niezbędnych do opracowania sprawozdania dla KE – wynikających z rozporządzenia 1907/2006 oraz rozporządzenia 1272/2008.
7. Przesyłanie do WSSE informacji za 2022 r. w zakresie produktów biobójczych, niezbędnych do opracowania sprawozdania dla Komisji Europejskiej – wynikających z rozporządzenia 528/2012.
8. Realizacja zharmonizowanego projektu REF 11, dotyczącego kontroli kart charakterystyki - kontrole producentów, importerów, formulatorów.
9. Przesyłanie do WSSE informacji w zakresie wydanych przez organy PIS decyzji dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
10. Przesyłanie do WSSE informacji w zakresie wydanych przez organy PIS decyzji dotyczących produktów biobójczych.
11. Przeprowadzenie akcji związanej z objęciem wzmożonym nadzorem w sezonie letnim produktów biobójczych należących do grupy produktowej 18 (insektycydy) i 19 (atraktanty i repelenty) z uwzględnieniem produktów udostępnianych na rynku poprzez platformy e-commerce.
12. Prowadzenie nadzoru nad produktami biobójczymi należącymi do kategorii 2: produkty konserwujące.
13. Przesyłanie do WSSE informacji w zakresie wydawanych przez organy PIS zezwoleń na eksport prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.
14. Przesyłanie do WSSE informacji w zakresie legalnego obrotu prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 do opracowania rocznego sprawozdania wynikającego z Konwencji Narodów Zjednoczonych.

15. Udział w szkoleniach z zakresu nadzoru nad chemikaliami (substancje i mieszaniny chemiczne, produkty biobójcze, detergenty, prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3.) organizowanych przez OPWIS oraz inne jednostki naukowo-badawcze.
16. Wdrożenie zaktualizowanych procedur i arkuszy kontrolnych stosowanych w obszarze chemikaliów.
17. Przesyłanie do WSSE informacji odnośnie przeprowadzonych kontroli osób odpowiedzialnych - producenci i importerzy produktów kosmetycznych w zakresie m.in. przestrzegania przepisów dot. Nowych ograniczeń stosowania substancji benzofenonu-3 i oktokrylenu w produktach kosmetycznych.
18. Prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych.
19. Przygotowanie i przekazanie do WSSE sprawozdania przygotowywanego dla Komisji Europejskiej nt. praktycznego wdrożenia dyrektyw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obejmującego lata 2018-2022.
20. Działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.
21. Działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest.
22. Przekazanie do WSSE danych z zakresu działalności pionu Higieny Pracy PIS za rok 2022 (sprawozdanie MZ-50 i opisowe).
23. Zamieszczenie danych sprawozdania MZ-50 z działalności w zakresie higieny pracy za 2022 r. na platformie Centrum e-Zdrowia.
24. Przesłanie do OPWIS danych dot. postępowania administracyjnego w przedmiocie choroby zawodowej COVID-19.
25. Wdrożenie jednolitego formularza z kontroli w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.
26. Udział w szkoleniach pionu HP organizowanych przez OPWIS, GIS oraz jednostki naukowo-badawcze (Instytut Medycyny Pracy, CIO-PIB).
27. Wizytacje gospodarstw rolników indywidualnych w ramach udziału w pracach Wojewódzkiej Komisji ds. BHP w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektoracie Pracy w Opolu.
28. Przekazanie do OPWIS zaktualizowanej bazy nadzorowanych zakładów.
29. Prowadzenie nadzoru w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych środowiska pracy.
30. Prowadzenie nadzoru w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.
31. Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych.
32. Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.
33. Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas i drgania mechaniczne.
34. Prowadzenie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami.
35. Prowadzenie nadzoru nad produktami biobójczymi.
36. Prowadzenie nadzoru nad detergentami.
37. Prowadzenie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

We wszystkich nadzorowanych, przez Oddział Higieny Pracy PSSE w Namysłowie, zakładach pracy zatrudnionych jest 6.071 osób.

W zakładach pracy na stanowiskach pracy występują czynniki szkodliwe dla zdrowia takie jak: hałas, zapylenie, związki chemiczne, mikroklimat zimny, czynniki biologiczne i rakotwórcze lub mutagenne.

W zakładach pracy występują również warunki uciążliwe. Są to między innymi: praca nocna, praca w wymuszonej pozycji ciała, monotypowe ruchy kończyn, obsługa monitorów ekranowych, ciężka praca fizyczna, mikroklimat chłodny, praca w środowisku mokrym, praca w zmiennych warunkach środowiskowych – praca na otwartej przestrzeni.

W 2023 roku w nadzorowanych zakładach łącznie przeprowadzono 66 kontroli w 54 zakładach pracy (łącznie zatrudnionych w zakładach skontrolowanych jest 3685 osób) oraz 15 postępowań w sprawie chorób zawodowych - ocen narażenia w związku ze zgłoszonym przypadkiem choroby zawodowej, w tym 4 na prośbę innych PPIS.

Kontrole dot. warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach, czynników rakotwórczych lub mutagennych, występowania w środowisku pracy substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie, w tym prekursorów i produktów biobójczych, kontrole wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie, przede wszystkim produktów biobójczych, kontrole w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły głównie zagadnień:

- 32 kontrole przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 2 kontrole przeprowadzono w ramach nadzoru nad prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3,
- 20 kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 20 kontroli przeprowadzonych w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- 12 kontroli przeprowadzone w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

Wydano ogółem 26 decyzji, w tym 12 decyzji płatniczych oraz 14 decyzji z nakazami merytorycznymi, w tym 2 decyzje umarzające postępowanie i 1 decyzja wygaszająca postępowanie, zawierających łącznie 43 nakazy.

W tym między innymi:

- 1 nakaz dot. odnowienia zaplecza socjalnego i higieniczno-sanitarnego przeznaczonego dla pracowników w 1 decyzji,
- 15 nakazów dot. oceny ryzyka zawodowego w 4 decyzjach,
- 3 nakazy dot. opracowania planu działań organizacyjno-technicznych, mających na celu zmniejszenie narażenia na hałas na stanowiskach pracy w 3 decyzjach,
- 8 nakazów w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych w 4 decyzjach,
- 16 nakazów w zakresie produktów biobójczych w 5 decyzjach.

Nie wydawano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy ani zakładów. Decyzje zawierały nakazy merytoryczne dotyczące między innymi:

- w zakresie oceny ryzyka zawodowego – 15 nakazów w 4 decyzjach:

- sporządzić zaktualizowaną ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – 1 nakaz (1 decyzja w zakładzie z PKD 47),

- uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego o szczegółowe informacje związane występowaniem szkodliwego czynnika biologicznego na stanowisku pracy – 3 nakazy (1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 16, 2 nakazy w 2 decyzjach – zakłady z PKD 47),
- uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego o szczegółowe informacje związane z występowaniem szkodliwego czynnika rakotwórczego lub mutagennego na stanowisku pracy – 3 nakazy (2 nakazy zawarte w 2 decyzjach – zakłady z PKD 16, 1 nakaz zawarty w 1 decyzji - zakład z PKD 47),
- uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego o szczegółowe informacje związane z występowaniem hałasu na stanowisku pracy – 2 nakazy (2 nakazy w 2 decyzjach – zakłady z PKD 16),
- uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego o szczegółowe informacje związane ze stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie - 2 nakazy (2 nakazy w 2 decyzjach – zakłady z PKD 47),
- zapoznać pracowników ze sporządzonymi i zaktualizowanymi ocenami ryzyka zawodowego – 4 nakazy (2 nakazy w 2 decyzjach – zakłady z PKD 16, 2 nakazy w 2 decyzjach – zakłady z PKD 47).
- **w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych: – 8 nakazów w 4 decyzjach:**
 - sporządzić/założyć rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2 nakazy (1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 16, 1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 47),
 - sporządzić/założyć rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2 nakazy (1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 16, 1 nakaz w 1 decyzji-zakład z PKD 47),
 - przesłać do OPWIS „Informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym” - według obowiązującego wzoru – 3 nakazy (2 nakazy w 2 decyzjach-zakłady z PKD 16, 1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 47),
 - powiadomić PIS o podjętych działaniach – 1 nakaz (1 decyzja w zakładzie z PKD 16).
- **w zakresie produktów biobójczych dot. udostępniania na rynku – 16 nakazów w 5 decyzjach:**
 - wycofać ze sprzedaży produkty biobójcze bez wymaganego prawem pozwolenia – 2 nakazy (2 nakazy w 1 decyzji - zakład z PKD 46),
 - wycofać ze sprzedaży produkty biobójcze posiadające w składzie niezatwierdzone substancje czynne – 3 nakazy (1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 46, 2 nakazy w 1 decyzji - zakład z PKD 47),
 - wycofać ze sprzedaży produkty biobójcze niewłaściwie oznakowane - po terminie ważności – 2 nakazy (2 nakazy w 2 decyzjach - zakłady z PKD 47),

- zwrócić niezgodny z prawem produkt biobójczy do dostawcy lub przekazać do utylizacji – 4 nakazy (1 nakaz w 1 decyzji - zakład z PKD 46, 3 nakazy w 3 decyzjach - zakłady z PKD 47),
- powiadomić PIS o podjętych działaniach związanych z wycofaniem produktów biobójczych – 5 nakazów (2 nakazy w 2 decyzjach - zakłady z PKD 46, 3 nakazy w 3 decyzjach – zakłady z PKD 47).

• **w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych – 3 nakazy w 3 decyzjach:**

- opracować plan działań organizacyjno-technicznych, mających na celu zmniejszenie narażenia na hałas na stanowiskach pracy – 3 nakazy (1 decyzja - zakład z PKD 11, 1 decyzja - zakład z PKD 16, 1 decyzja - zakład z PKD 31).

Wydano **1 decyzje administracyjną dotyczącą poprawy warunków pracy**, która związana była z odnowieniem zaplecza socjalnego i higieniczno-sanitarnego przeznaczonego dla pracowników – 1 nakaz (1 zakład z PKD 16).

Kontrole przeprowadzane w 2023 r. w dalszym ciągu obrazują, iż w zakładach pracy występują braki w dokumentacji m.in. dot. szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych, a także oceny ryzyka zawodowego przeprowadzanej w obiektach. Pracodawcy nie dokonują całościowej weryfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, co może świadczyć o niekompletnej wiedzy na temat środowiska pracy.

W przypadku wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie także sukcesywnie stwierdza się uchybienia w oznakowaniu oraz kartach charakterystyki. Podmioty udostępniają na rynku także produkty biobójcze, które nie spełniają wymogów prawa biobójczego, co stwarza może potencjalnie stwarzać zagrożenie dla kupujących.

W 2023r. stwierdzono również nieprawidłowości w **2** zakładach, na które zostanie wydana decyzja administracyjna.

Przekroczenia normatywów higienicznych (zapylenie, hałas i mikroklimat zimny) występują w **20** zakładach pracy, z czego skontrolowano 13 zakładów pracy. W zakładach pracy, zatrudnionych w warunkach powyżej najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, ogółem narażonych jest **224** osoby, w tym:

- narażonych na czynniki fizyczne jest 213 osób, w tym na mikroklimat zimny 17 osób,
- narażonych na hałas – 196 osób, w 18 zakładach,
- pyły – 36 osób, w 5 zakładach,
- czynnik chemiczny – 6 osób w 3 zakładach,
- mikroklimat zimny – 17 osób w 1 zakładzie.

Decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych nie wydawano, gdyż obniżenie stężeń i natężeń czynników występujących w tych zakładach jest praktycznie niemożliwe, jednak w tym zakresie wydano decyzje dot. opracowania plan działań organizacyjno-technicznych, mających na celu zmniejszenie narażenia na hałas na stanowiskach pracy – 3 nakazy (1 decyzja - zakład z PKD 11, 1 decyzja - zakład z PKD 16, 1 decyzja - zakład z PKD 31).

W 2023r. wystawiono 1 mandat na kwotę 300zł. Mandat wydano z art. 44 ust. 1 , art. 52 ust. 2, art. 61 ust. 3 Ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. 2022, poz. 1816). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nie zgłoszenia przez obiekt mieszaniny stwarzającej zagrożenie wprowadzanej do obrotu. Dodatkowo posiadania karty charakterystyki, dla wprowadzanego do obrotu produktu, która nie spełniała wymogów Rozporządzenia Komisji (UE) 2020/878 z 18 czerwca 2020 roku, zmieniającego załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. Urz.

UE L Nr 203, str.28), a także opracowania przez zakład oznakowania opakowania jednostkowego dla wprowadzanego produktu chemicznego stwarzającego zagrożenie, które było niezgodne z obowiązującym Rozporządzeniem (WE) 1272/2008 (brak piktogramów, hasła ostrzegawczego, złe zwroty określające zagrożenie).

Nadzór nad chemikaliami

Substancje i mieszaniny chemiczne

W 2023r. w ewidencji PSSE w Namysłowie, znajduje się 38 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 1 producent, 1 importer, 1 formulator oraz 33 dystrybutorów. W przypadku stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, pod nadzorem Oddziału HP znajduje się 110 zakładów.

Przeprowadzono łącznie 32 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. Skontrolowano 14 obiektów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W przypadku stosowania i występowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin skontrolowano 12 obiektów.

Pod kątem przestrzegania wymogów prawa odnośnie prawidłowego oznakowania produktów chemicznych stwarzających zagrożenie oraz ich kart charakterystyki sprawdzono łącznie 31 produktów. W przypadku 14 mieszanin chemicznych stwierdzono nieprawidłowości. Sprawy przesłano do właściwych terenowo PPIS w Białymstoku, Łodzi, Oleśnicy, Poznaniu, Sosnowcu, Wrocławiu i Warszawie, które przeprowadziły kontrole u pierwszych wprowadzających do obrotu kwestionowane produkty.

W roku bieżącym nie stwierdzono nieprawidłowości w związku ze stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie.

Produkty biobójcze

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi, w 2023r. przeprowadzono łącznie 20 kontroli w tym 16 kontroli w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych oraz 4 w zakresie ich stosowania. Skontrolowano 12 obiektów udostępniających w sprzedaży produkty biobójcze, w tym poddano ocenie 49 produktów. Podczas 5 kontroli stwierdzono następujące naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych:

- 1 podmiot udostępniał na rynku produkty biobójcze bez wymaganego pozwolenia oraz w opakowaniach niewłaściwie oznakowanych (brak oznakowania w języku polskim),
- 2 podmioty udostępniały w sprzedaży produkty biobójcze po terminie ważności,
- 2 podmioty udostępniały na rynku produkty biobójcze posiadające w składzie niezatwierdzoną substancję czynną.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystawiono 5 decyzji nakazowych oraz 4 decyzje finansowe.

Podczas kontroli przeprowadzanych w bieżącym roku w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w zakresie stosowania i udostępniania na rynku produktów biobójczych.

Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3

Przeprowadzono 2 kontrole dot. stosowania prekursorów narkotykowych. Kontrole dotyczyły stwierdzenia, jakie prekursory, jakiej kategorii i w jakiej ilości są stosowane.

Handel pomiędzy Wspólnotą, a państwami trzecimi nie jest prowadzony na naszym terenie.

W zakładach pracy na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie stosowane są wyłącznie prekursory narkotyków kategorii 3, do których należą chlorowódz, kwas siarkowy VI, aceton.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi/mutagennymi

Czynniki rakotwórcze ogółem występują w 25 zakładach pracy.

W 2023r. przeprowadzono razem 20 kontroli w 16 obiektach, w ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi. W zakładach tych zatrudnionych w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym jest 494 osób.

W zakładach skontrolowanych występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne takie jak:

- formaldehyd – występuje w 2 zakładach PKD 27.51Z - produkcja elektroniki i elektrotechniki, sterowników i zintegrowanych rozwiązań dla produktów oraz 86.10Z – działalność lecznicza.

W 2023r. przeprowadzono 2 kontrole w dwóch zakładach dot. czynnika rakotwórczego lub mutagennego – ogółem pracujących w kontakcie jest 181 os.:

- dichromian (VI) potasu – występuje w 2 zakładach.

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole w 2 zakładach w związku z występowaniem czynnika rakotwórczego lub mutagennego – ogółem pracujących w narażeniu jest 7 os:

- Pierwszy zakład zajmuje się produkcją lodów (PKD 10.52Z), substancja stosowana jest w laboratorium na podczyszczalni ścieków.
- Drugi zakład zajmuje się produkcją piwa (PKD 11.05Z), substancja stosowana jest w laboratorium na oczyszczalni ścieków.
- fenoloftaleina - występuje w 1 zakładzie PKD 10.52 Z – produkcja lodów (stosowana w laboratorium), w którym w bieżącym roku przeprowadzono 1 kontrolę – ogółem pracujących w narażeniu jest 8 os.
- prace związane z narażeniem na krystaliczną krzemionkę - występuje w 1 zakładzie (PKD 11.05Z), w którym w bieżącym roku przeprowadzono 1 kontrolę – ogółem pracujących w kontakcie jest 9 os.
- prace związane z narażeniem na pył drewna – występują w 8 skontrolowanych zakładach, w których w 2023 r. przeprowadzono 9 kontroli (w tym 1 sprawdzająca) w związku z występowaniem czynnika rakotwórczego lub mutagennego – ogółem pracujących w narażeniu jest 222 os.:
 - Pierwszy zakład, w którym występuje kontakt z pyłami drewna zajmuje się produkcją okien (PKD16.23Z). W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.
 - Drugi zakład świadczy usługi w zakresie stolarstwa (PKD 16.23Z). W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę
 - Trzeci zakład prowadzi tartak, w którym przeciera się drewno wykorzystywane do konstrukcji dachów (PKD 16.10Z). W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę.
 - Czwarty zakład również prowadzi tartak (PKD 16.10Z). W zakładzie przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 sprawdzającą. Podczas kontroli obiektu stwierdzono nieprawidłowości, na które wydano decyzję administracyjną. Kontrola w zakładzie wykazała, iż w zakresie uchybień związanych z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi, nie przesłano informacji Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz właściwemu Okręgowemu Inspektorowi Pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru. Posiadana ocena ryzyka zawodowego nie zawierała informacji odnośnie występowania na stanowisku pracy czynników rakotwórczych i mutagennych.
 - Piąty skontrolowany zakład zajmuje się produkcją gontów dachowych (drewnianych) (PKD 16.23Z). W obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę. Kontrola w zakładzie wykazała, iż w zakresie uchybień związanych z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi nie przesłano informacji Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz właściwemu Okręgowemu Inspektorowi Pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru. Pracodawca nie prowadził rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

lub mutagennym. Nie opracowano także rejestrów pracowników narażonych na działanie substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Posiadana ocena ryzyka zawodowego nie zawierała informacji odnośnie występowania na stanowisku pracy czynników rakotwórczych i mutagennych. Na stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną, a także decyzję uchylającą/wygaszającą pierwszą decyzję, w związku z zamknięciem zakładu.

- Szósty zakład zajmuje się produkcją mebli biurowych, m.in. stoły, komody, szafy (PKD 31.01 Z) W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę.
 - Siódmy zakład zajmuje się produkcją mebli dla dzieci (PKD 31.01 Z) W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę.
 - Ósmy zakład zajmuje się produkcją listew sprężynujących (PKD 31.09Z). W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie.
- benzyna niskowrząca niespecyfikowana – występuje w 3 skontrolowanych zakładach pracy. W roku 2023r. przeprowadzono 6 kontroli w tych zakładach, w ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi – ogółem pracujących w narażeniu jest 17 os.:
- Pierwszy zakład zajmuje się m.in. sprzedażą paliw ciekłych (hurtownia, stacja benzynowa) - PKD 46.12Z. W zakładzie przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 sprawdzającą. Podczas kontroli obiektu stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola w zakładzie wykazała, iż w zakresie uchybień związanych z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi, nie przesłano informacji Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz właściwemu Okręgowemu Inspektorowi Pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru. Posiadana ocena ryzyka zawodowego nie zawierała informacji odnośnie występowania na stanowisku pracy czynników rakotwórczych i mutagennych. W zakładzie wydano decyzję umarzającą, w związku z tym, iż zakład skorygował wszelkie nieprawidłowości po otrzymaniu zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego.
 - Drugi zakład zajmuje się sprzedażą paliw ciekłych (stacja benzynowa) – PKD 47.30Z. W zakładzie przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 sprawdzającą. Podczas kontroli obiektu stwierdzono nieprawidłowości, na które wydano decyzję administracyjną. Kontrola w zakładzie wykazała, iż w zakresie uchybień związanych z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi, nie przesłano informacji Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz właściwemu Okręgowemu Inspektorowi Pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru. Posiadana ocena ryzyka zawodowego nie zawierała informacji odnośnie występowania na stanowisku pracy czynników rakotwórczych i mutagennych. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano decyzję nakazową.
 - Trzeci zakład zajmuje się sprzedażą paliw ciekłych (stacja benzynowa) – PKD 47.30Z. W zakładzie przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 sprawdzającą. Podczas kontroli obiektu stwierdzono nieprawidłowości, na które wydano decyzję administracyjną. Kontrola w zakładzie wykazała, iż w zakresie uchybień związanych z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi pracodawca nie prowadził rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Nie opracowano także rejestrów pracowników narażonych na działanie substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Posiadana ocena ryzyka zawodowego nie zawierała informacji odnośnie występowania na stanowisku pracy czynników rakotwórczych

i mutagennych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję nakazową.

- praca dotycząca procesów związanych z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla – występuje w 3 zakładach, w których w roku 2023r. przeprowadzono 4 kontrole (w tym 1 sprawdzająca) – ogółem pracujących w narażeniu 6 os.:
- Pierwszy zakład zajmuje się m.in. sprzedażą paliw ciekłych (hurtownia, stacja benzynowa) - PKD 46.12Z, w którym występuje również narażenie na benzynę niskowrzącą niespecyfikowaną.
W zakładzie stwierdzono nieprawidłowości (opisane w sekcji poświęconej benzynie niskowrzącej niespecyfikowanej, patrz 1 zakład), które zostały skorygowane w trakcie trwania postępowania administracyjnego, w związku z tym wydano decyzję umarzającą.
- Drugi zakład zajmuje się sprzedażą paliw ciekłych (stacja benzynowa) – PKD 47.30Z, w którym występuje również narażenie na benzynę niskowrzącą niespecyfikowaną.
W zakładzie stwierdzono nieprawidłowości (opisane w sekcji poświęconej benzynie niskowrzącej niespecyfikowanej, patrz 2 zakład), na które wydano decyzję administracyjną.
- Drugi zakład zajmuje się naprawą pojazdów silnikowych (PKD 45.20). W 2023r. przeprowadzono w nim 1 kontrolę.

Chorób zawodowych w 2023 r. nie stwierdzono, jak również nie były zgłaszane podejrzenia chorób związanych z wykonywaną pracą i kontaktem z tym czynnikiem.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W zakładach, w których występują czynniki biologiczne w 2023 r. przeprowadzono 12 kontroli, w 12 obiektach w zakresie występowania w środowisku szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki. Łącznie w 2023 r., w kontrolowanych zakładach potencjalne narażenie na czynniki biologiczne występuje u 472 osób, w tym gr. 2 – 472 osoby, gr.3 - 300 osób. Ogólnie czynniki biologiczne potencjalnie występują w 121 zakładach pracy objętych nadzorem sanitarnym przez Oddział Higieny Pracy. Potencjalnie we wszystkich zakładach narażenie na czynniki biologiczne występuje u 2073 osób.

Większość osób narażona jest na kontakt z czynnikami szkodliwymi 2 grupy zagrożenia. Grupa 3 potencjalnie może występować w zakładach służby zdrowia oraz u pracowników służb leśnych, sektora komunalnego. Są to przede wszystkim wirusy, bakterie, grzyby, riketsje, pierwotniaki, substancje wytwarzane przez makro- i mikroorganizmy.

We wszystkich kontrolowanych w 2023 r. zakładach pracy, w których występuje narażenie na 3 gr., prowadzone są rejestry prac narażających na czynniki biologiczne oraz pracowników narażonych na działanie tych czynników. Dokonywana jest także w większości ocena ryzyka zawodowego uwzględniająca informacje o szkodliwych czynnikach biologicznych. Pracownicy są zaopatrzeni w ochronę osobistą i odzież roboczą, stosują sprzęt jednorazowy i rękawice lateksowe, nitrylowe (jednorazowe). W zakładach opracowano również instrukcje stanowiskowe, bezpiecznej pracy, związane z występującym w środowisku pracy szkodliwym czynnikiem biologicznym.

Po przeprowadzonych kontrolach w 2023 roku wydano 3 decyzje administracyjne dot. nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

W trzech zakładach należących do PKD 47.30Z (stacja benzynowa) – 2 zakłady, PKD 16.23 Z (przemysł drzewny) – 1 zakład, wydano w zakresie oceny ryzyka zawodowego 3 nakazy dot. uaktualnienia i uszczegółowienia informacji związanych z występowaniem w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych.

W 2023 nie stwierdzono choroby zawodowej związanej z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

Kontrole wykazały, iż w większości zakłady spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy.

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą

W 2023 r. przeprowadzono 5 kontroli w 5 obiektach.

Kontrole przeprowadzane były w zakresie przestrzegania ogólnych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, czynników biologicznych i w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych oraz realizacji wymogów w związku z występowaniem na stanowiskach pracy czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W skontrolowanych zakładach, zatrudnionych jest 380 osób, w tym potencjalnie narażonych na czynniki biologiczne jest 306 osób. Są to czynniki należące zarówno do 2 jak i 3 grupy (gr.2 – 306 os., gr.3 – 291 os.).

Po przeprowadzonych kontrolach w 2023 roku nie wydano decyzji administracyjnej.

W kontrolowanych zakładach służby zdrowia czynnik biologiczny występuje na stanowiskach pracy lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów oraz personelu sprzątającego. Czynniki biologiczne: kontakt z materiałem biologicznym pochodzący od człowieka – krew, płyny ustrojowe - diagnozowanie, leczenie, pielęgnacja, sprzątanie odpadów. Droga narażenia: bezpośredni kontakt, droga powietrzna, istnieje ryzyko zakłucia. Pracownicy są narażeni w sposób ciągły i regularny. Pracownicy są zaopatrzeni w ochrony osobiste i odzież roboczą, stosują sprzęt jednorazowy i rękawiczki jednorazowe (lateksowe, nitrylowe). Na stanowiskach pracy znajdują się instrukcje bezpiecznego postępowania z materiałem biologicznym. Opracowano także oceny ryzyka zawodowego, uwzględniające m.in. występowanie na stanowiskach pracy szkodliwych czynników biologicznych.

Narażenie na gazy anestetyczne – w kontrolowanych jednostkach nie występują.

Nadzór nad na cytostatykami – cytostatyki, w zakładach znajdujących się na naszym terenie nie są stosowane.

We wszystkich skontrolowanych w 2023 r. jednostkach spełniane są wymogi zawarte w rozporządzeniu w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

W 2023 r. chorób zawodowych u pracowników ochrony zdrowia nie stwierdzono, natomiast wszczęto postępowanie w 9 przypadkach zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych związanych z zachorowaniem na Covid-19.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami w 2023 r.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy:

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy przeprowadzono wizytacje u 6 rolników indywidualnych i wypełniono ankiety dot. wizytacji w gospodarstwach rolników indywidualnych.

W czasie przeprowadzanych wizytacji u rolników indywidualnych zwracano uwagę na niebezpieczeństwa związane z pracą dzieci w rolnictwie, usuwaniem starych pokryć dachowych z płyt eternitowych zawierających azbest, ze złym stanem instalacji elektrycznych i brakiem zabezpieczeń i ochron osobistych oraz na zasady bezpiecznej i higienicznej pracy przy pracach jw.

Wizytowane gospodarstwa w większości charakteryzowały się dobrym stanem technicznym obiektów budowlanych i instalacji elektrycznych, w jednym przypadku stwierdzono zły stan instalacji. Pokrycia dachowe budynków, zarówno mieszkalnych, jak i gospodarczych nie były pokryte płytami eternitowymi. Jednakże stwierdzano brak instalacji odgromowej.

W jednym gospodarstwie droga dojazdowa w kiepskim stanie, dziury, błoto, brak utwardzenia. Maszyny i urządzenia w większości nie są w dobrym stanie, są już technologicznie przestarzałe, brak niektórych osłon przy maszynach rolniczych – maszyny i osłony stare, wymagające wymiany. Rolnicy w większości deklarują, iż w miarę możliwości, wykonywane są konserwacje i naprawy zarówno maszyn jak i osłon jednak nie zawsze jest to możliwe finansowo. Mimo trudności część maszyn została wymieniona na nowe, planowany jest zakup nowych maszyn i ciągników

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

w przyszłości. Rolnicy korzystają też z usług zewnętrznych dotyczących zbiorów plonów. Przygotowania do siewu i prace związane z pielęgnacją upraw wykonują na ogół we własnym zakresie.

W większości wizytowanych gospodarstw zabiegi chemizacyjne wykonywane są przez firmy zewnętrzne. Rolnicy prowadzą zapiski dokonywanych zabiegów dla potrzeb własnych. Dzieci do lat 16 w wizytowanych gospodarstwach nie uczestniczą przy pracach w gospodarstwie, w szczególności tych, które związane są z obsługą maszyn rolniczych. Stwierdzono, że pomagają przy ręcznym zbiorze ziemniaków i buraków, karmieniu drobiu oraz przy pracach porządkowych. Na ogół w gospodarstwach, w których są dzieci, są wydzielone miejsca do zabaw. W okresie wzmożonych prac zapewniona jest opieka.

Współpraca ze służbą Medycyny Pracy:

Przeprowadzono 11 ocen narażenia zawodowego w środowisku pracy związanych z podejrzeniem chorób zawodowych u osób zamieszkałych na naszym terenie oraz 4 oceny na prośbę innych PPIS. Przesłano karty ocen narażenia w związku z podejrzeniem choroby zawodowej oraz Protokoły z tych ocen do WOMP.

Współpraca z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

Pomiędzy PIS woj. opolskiego i jednostkami PIS działającymi na obszarze naszego województwa i na obszarach innych województw, głównie w ramach nadzoru nad chemikaliami (nieprawidłowości w kartach charakterystyki i oznakowaniu niebezpiecznych substancji lub mieszanin, produktów biobójczych, wprowadzanych do obrotu przez podmioty podlegające ich nadzorowi), a także nieprawidłowości stwierdzone podczas przeglądu sprzedaży internetowej. Informacje w tym przedmiocie, uzyskane w ramach prowadzonych kontroli oraz przeglądu sprzedaży internetowej przekazywano właściwym Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym.

Inne jednostki

Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych:

Prowadzono współpracę z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie. Zwracano się z zapytaniami do urzędu drogą mailową oraz przeprowadzono rozmowy telefoniczne w związku z koniecznością wyjaśnienia wątpliwości dot. wprowadzanych do obrotu produktów biobójczych.

Biuro ds. Substancji Chemicznych

Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z przedstawicielami urzędu odnośnie wątpliwości dot. prawa chemicznego - rozporządzenia REACH i CLP.

Promocja Zdrowia w 2023 r.

W ramach promocji zdrowia w nadzorowanych zakładach pracy, podczas bieżących kontroli udzielano wskazówek i informacji dot. zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Udzielano informacji dotyczących warunków bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych niebezpiecznych, właściwego wykorzystania informacji zawartych w kartach charakterystyki (określenie składu produktu, stwarzanych zagrożeń, sporządzania instrukcji stanowiskowych, udzielania pierwszej pomocy, magazynowania substancji i ich mieszanin oraz do odpowiedniego doboru środków ochrony indywidualnej), czynników biobójczych, czynników rakotwórczych, czynników biologicznych i innych czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych występujących w środowisku pracy, a szczególnie w przypadku występowania w zakładach szkodliwych czynników chemicznych. Podczas kontroli w dalszym ciągu zwracano uwagę pracodawców na posiadanie aktualnych kart charakterystyki.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Zwracano także uwagę na przeprowadzanie przez pracodawców dokładnej identyfikacji ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie zagrożenia występujące na danych stanowiskach pracy, gdyż wciąż zdarzają się przypadki pomijania niektórych z nich. Pracodawcy informowani są, iż prawidłowo przeprowadzona ocena ryzyka zawodowego pracowników prowadzi do lepszej świadomości zatrudnionych osób, poprawy warunków pracy i zachowania większej ostrożności przy pracach niebezpiecznych. Zapoznanie z możliwymi następstwami zagrożeń występujących w środowisku pracy, uświadamia pracownikom konieczność stosowania ochron osobistych, które mają być adekwatne do występującego zagrożenia i mają zapewnić ochronę pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości. Omawiano także następstwa używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, a w związku z tym o konieczności zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych, w pomieszczeniach zakładu pracy oraz o ewentualnej możliwości uregulowania przerwy na papierosa w wewnętrznym regulaminie zakładowym, o konieczności zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Większość pracodawców podchodzi ze zrozumieniem do sytuacji palaczy i wyznacza specjalne miejsca w zakładzie, gdzie wolno palić.

W siedzibie Stacji udzielano informacji osobom zainteresowanym na temat czynników szkodliwych i uciążliwych, występujących w środowisku pracy oraz związanych z nimi chorób zawodowych.

Na stronie Facebook w 2023r. umieszczono następujące posty:

- Obowiązki jakie powinien przestrzegać pracodawca, który zatrudnia pracowników narażonych na pył drewna,
- Informacje o Centrum Doradczo-Konsultacyjne ds. Czynników Chemicznych i Biologicznych (CD-KChiB), które powstało w Instytucie Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, w Zakładzie Bezpieczeństwa Chemicznego,
- Choroba zawodowa – co trzeba o niej wiedzieć?,
- Obowiązek przesłania informacji o czynnikach rakotwórczych lub mutagennych w terminie do 15 stycznia 2023 - „Informacja o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”.
- DSB - Dopuszczalne Stężenie w Materiale Biologicznym,
- 28.04: Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy,
- Poprawa bezpieczeństwa na budowach - "STOP MA MOC! UWAŻAM, NIE NARAŻAM!",
- Chcesz zrobić makijaż permanentny lub tatuaż? Zwróć uwagę na tusz,
- Bezpieczne produkty biobójcze!,
- Repelenty. Sanepid sprawdza, czy są bezpieczne i skuteczne,
- Zadania Oddziału Higieny Pracy w Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 2023 - kampania "Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową",
- 7 listopada - Europejski Dzień Radonu,
- Światowy dzień ergonomii.

Na stronie internetowej PSSE Namysłów bezpośrednio nie umieszczono żadnych postów w 2023r., informowanie o różnych wiadomościach opiera się na bezpośrednim przekierowywaniu do wszystkich postów umieszczanych na stronie GIS.

w zakresie higieny dzieci i młodzieży

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie w roku 2023 objęła nadzorem 61 placówek nauczania i wychowania oraz 14 placówek sezonowych, tj. turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Liczba placówek stałych będąca pod nadzorem tut. Sekcji HDM przedstawia się następująco:

- Żłobki – 3 (w tym 2 niepubliczne),
- Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego – 15 (w tym 4 niepubliczne)
- Szkoły podstawowe – 12
- Zespoły Szkół – 11 (w tym 1 zespół szkół specjalnych)
- Liceum Ogólnokształcące – 1
- Placówki z pobytem całodobowym – 4
- Placówki wsparcia dziennego – 7 (w tym placówki specjalistyczne i ogniska pracy pozaszkolnej - publiczne i niepubliczne),
- Inne placówki – 22 (w tym placówki wypoczynku letniego i zimowego).

W 2023 roku skontrolowano 75 placówek, w których przeprowadzono 94 kontrole.

W celu poprawy warunków środowiska placówek nauczania i wychowania przeprowadzano badania w zakresie; dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci, analizę rozkładów zajęć lekcyjnych oraz sprawowano nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi gabinetów profilaktycznych i pomocy przedlekarskiej w szkołach.

W trakcie przeprowadzanych kontroli placówek szkolnych zawsze udzielano informacji nt. profilaktyki chorób zakaźnych, udostępniano posiadane materiały. Przekazywano również droga elektroniczną. W ramach akcji „Lato z sanepidem”, zamieszczono na fb PSSE w Namysłowie informacje dot. obowiązków pracy w Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży oraz na temat bezpiecznych wakacji. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, zagrożeniami chorobami zakaźnymi - promowano szczepienia ochronne.

Realizacja zadań w zakresie nadzoru sanitarnego w 2023 r. w porównaniu do lat ubiegłych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2023 r.	2022 r.	2021 r.
Liczba nadzorowanych obiektów	75	91	73
Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych	94	85	63
Liczba wykonanych pomiarów i badań	60	72	56

Zamierzenia wykonywane przez Sekcję Higieny Dzieci i Młodzieży były zgodne z planem na 2023 r., wytycznymi GIS, a także wytycznymi do pracy przekazywanymi pisemnie przez Oddział HDM WSSE w Opolu. Inne działania wykonane to m. in.:

- W 4 placówkach przedszkolnych pod hasłem „Czyste ręczki mam bo jestem wzorowym przedszkolakiem i o zdrowie dbam”, przeprowadzono spotkania z dziećmi. Spotkania miały charakter edukacyjno-zabawowy, a główną uwagę zwrócono na prawidłowe mycie rąk, które stanowi najważniejszy i najprzystępniejszy punkt profilaktyczny w walce z wirusami i bakteriami. Do mycia rączek wykorzystano piankowe mydélko z pieczętką. Z uwagi na utrzymujący się problem wszawicy, dzieci w przystępny sposób dowiedziały się o nieproszonych gościach na główkach, oraz co zrobić jak wszy pojawią się we włosach. W zabawowy sposób, z wykorzystaniem ilustrowanych książek wybranych dla przedszkolaków, starano się przedstawić

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

dzieciom, iż wszy nie są problemem wstydu i każdy z nas może je mieć. W spotkaniach uczestniczyło ogółem 82 przedszkolaków oraz kadra przedszkolna.

- Pracownicy HDM czynnie uczestniczyli w propagowaniu akcji „Energetyki to złe nawyki”. Zorganizowano i przeprowadzono 5 pogadank w Szkołach Podstawowych w klasach VI, VII i VIII – 160 uczniów oraz 6 wychowawców i pedagodzy szkolni. W placówkach pozostawiono materiały edukacyjne w postaci ulotek, poinformowano o stronie internetowej oraz fb PSSE w Namysławie, na których czynnie zamieszczano informacje nt. energetyków. Wspólnie z pedagogiem poinformowano o możliwości wsparcia i rozmowy.

Nadzorem sanitarnym w 2023 r. objęto wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży. Wypoczynek prowadzony na terenie Powiatu Namysłów najczęściej w formie zajęć rekreacyjno-sportowych, bez noclegów przez 5 dni w tygodniu dla jednego turnusu:

Wyszczególnienie	2023r.	2022r.	2021r.
Liczba dzieci korzystających z wypoczynku w skontrolowanych placówkach.	331	99	84

Działalność kontrolno-represyjna:

W 2023 r. nałożono 21 decyzji administracyjnych, w tym 6 **płatniczych**. Najczęściej z powodu występujących braków finansowych, przedłużono wykonanie 9 decyzji na rok następny. Decyzje nałożone w 2023 r. dotyczyły stanu sanitarno-higienicznego w budynku szkolnym, ogrodzenia – zabezpieczenia terenu placówki, pomieszczenia sali gimnastycznej.

Wszystkie budynki mają również doprowadzoną bieżącą wodę z wodociągów publicznych. Natomiast odpływ nieczystości płynnych kanalizacją krytą do sieci centralnej lub do zbiorników bezodpływowych. Część placówek szkolnych wciąż korzysta z kanalizacji miejscowych – szamba wybierane - 3 placówki. Zbiorniki znajdują się na terenie placówek, wybierane systematycznie. Autobusy szkolne bez większych problemów dowożą uczniów oraz dzieci przedszkolne do placówek. Jednakże zsynchronizowany rozkład jazdy dla wszystkich placówek wpływa na:

- pięciominutowe przerwy w rozkładzie zajęć lekcyjnych – zaleca się przerwy nie krótsze niż 10 minut,
- brak możliwości korzystania przez uczniów dojeżdżających z placówki szkolnej w godzinach popołudniowych i dniach wolnych od nauki, brak możliwości korzystania z boisk szkolnych w godzinach popołudniowych dla tych uczniów.

Najczęstsze uchybienia stwierdzane w czasie kontroli placówek wychowania i nauczania to :

- przerwy 5 minutowe pomiędzy lekcjami,
- brak szatni w szkole - możliwości zmiany obuwia zimowego, pozostawienia odzieży wierzchniej,
- brak opieki pielęgniarstwa w przedszkolach,
- opieka pielęgniarstwa w szkołach tylko jednodniowa na kilka godzin.

Promocja zdrowia w powiecie namysłowskim

W 2023 roku główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności i dotyczyły:

- koordynowania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim oraz przedsięwzięć oświatowo - zdrowotnych poprzez inicjowanie działań,

nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji

- wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizowanie szkoleń i porad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu,

Działania skierowane były do marca do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, pracowników zakładów pracy oraz społeczności lokalnej. **W wyniku działań oświatowo - zdrowotnych wszelkimi formami działalności objęto 7216 mieszkańców powiatu.**

1. Program dotyczący diety, aktywności fizycznej i zdrowia

„Trzymaj Formę!” –

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program realizowany jest metodą projektu. Edukacją objęto 425 uczniów

2. Profilaktyka antytytoniowa. Krajowy program edukacyjny dla uczniów klas IV szkół podstawowych pt: " Bieg po zdrowie"

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Liczba uczniów oraz rodziców uczestniczących w realizacji programu ogółem :174.

3. Program edukacyjny w zakresie profilaktyki zakażeń HBV i HCV

Program edukacyjny przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych jest odpowiedzią na wciąż pojawiające się przypadki zakażeń HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy, pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia, podejmowanie działań profilaktycznych a także umożliwiającej rozpoznanie zakażenia i przez to zapobieganie dalszemu rozprzestrzenianiu się.

Kształtowanie zachowań zdrowotnych również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Edukacją objęto 567 uczniów szkół średnich oraz rodziców. Do realizacji programu przystąpiły 3 szkoły średnie.

4. Program edukacyjny dotyczący profilaktyki czerniaka dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest zwiększanie świadomości na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry.

Edukacją zostało objętych 463 uczniów oraz rodziców .

5. Profilaktyka HIV/AIDS.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV W ramach programu zrealizowano „Obchody Światowego Dnia AIDS” (1 grudnia).

Kampanie inicjowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS (jeśli były realizowane)

4 placówki Służby Zdrowia zrobiły ekspozycje wizualną.

Edukacją bezpośrednią jak i pośrednią objęto 842 osoby. odbiorcy edukacji pośredniej - informacja w TV Kablowej VECTRA. Nawiązano współpracę z służbą zdrowia (Poradnia dla Kobiet, Oddział Ginekologiczno - Położniczy, prywatne gabinety ginekologiczno-położnicze).. Rozdano 80 ulotek, 10 plakatów (małe i duże).

6. informacji umieszczonych na str. Internetowych, oraz 1 plansze informacyjne TV Kablowa Vectra

7. Kampania zdrowotna wojewódzka pt. „Bezpieczne wakacje”

Celem programu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach wypoczynku letniego na terenie województwa opolskiego. Kampania skierowana była do organizatorów wypoczynku letniego, kierowników, wychowawców oraz społeczności lokalnej.

Zasięg interwencji nieprogramowej

- c) edukacja bezpośrednią jak i pośrednią poprzez rozdawnictwo ulotek na temat zatruc pokarmowych, zatruc grzybami, informacje w mediach społecznościowych, tv Kablowa Vectra **ok. 523 osób.**

8. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Wspólnie z prac. opracowano prezentacje multimedialną. Pracownik ds. OPZ wypożyczył nieodpłatnie z Zespołu Szkół Rolniczych w Namysłowie FANTOMA, który został wykorzystany podczas prelekcji dla uczniów w 3 szkołach na terenie powiatu. **Podczas zajęć wyedukowano 91 uczniów.** Działania edukacyjne odbywały się w miesiącach: marzec, maj, czerwiec 2023 r.

9. Program edukacyjny pt. "Ars, czyli jak dbać o miłość"

Opracowano prezentacje multimedialna oraz przeprowadzono prelekcje w szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych na temat profilaktyki uzależnień - w zajęciach edukacyjnych wzięło – **677 uczniów oraz rodziców.**

10. Kampania EFSA” Wybieraj Bezpieczną Żywność”

Celem kampanii jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka.

Konsumenci w Unii Europejskiej należą do najlepiej chronionych i poinformowanych o zagrożeniach w łańcuchu żywnościowym obywateli na świecie. Unijny system bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych.

Akcja edukacyjna była realizowana jesienią. Działania te były skierowane głównie, ale nie jedynie, do rodziców dzieci szkolnych i przedszkolnych – **Edukacją objęto 102 rodziców w wieku 25-24 lat.**

11. Program edukacyjny pt. „ Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

W zajęciach edukacyjnych udział wzięło - **565 uczniów oraz rodziców.**

12. Dni akcyjne takie jak : Energetyki, Wszawica, Światowy Dzień Zdrowia, Światowy Tydzień Szczepień, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Rzucenia Palenia. Edukacją pośrednią oraz bezpośrednią **objęto 2678 osób.**

w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2023 r. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na terenie powiatu namysłowskiego wykonywał zadania w szczególności polegające na:

- przeprowadzaniu oględzin obiektów budowlanych, na wnioski inwestorów w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, a w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia takiej oceny: co do zakresu raportu oddziaływania inwestycji na środowisko;
- wydawaniu opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- wydawaniu opinii sanitarnych do projektów planów zagospodarowania przestrzennego gmin i do projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- wydawaniu postanowień uzgadniających projekty decyzji o warunkach zabudowy,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgadnianiu potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzaniu odpowiedzi z uwagami do zawiadomień o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gmin powiatu namysłowskiego.

W roku 2023 w ramach działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Namysłowie, wydano 75 opinii, uzgodnień i stanowisk w tym:

1. uzgodniono 15 dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
2. wydano 14 opinii sanitarnych w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
3. wydano 3 pozytywne opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia;
4. wydano 5 stanowisk dotyczących zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym po dokonaniu oględzin;

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

5. wydano 5 uzgodnień z zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
6. wydano 9 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym: 8 opinii dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i 1 opinia dot. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
7. wydano 12 postanowień uzgadniających projekty decyzji o warunkach zabudowy;
8. wydano 7 postanowień uzgadniających projekt decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
9. sporządzono 5 odpowiedzi do zawiadomień o przystąpieniu do sporządzenia lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wystawiono 21 decyzji płatniczych za ww. czynności wykonane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz 1 decyzję merytoryczną wyrażającą zgodę na rozszerzenie cmentarza przy ul. Oławskiej w Namysłowie.

Wśród przedsięwzięć zaopiniowanych w 2023 r. mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do ważniejszych należały:

1. Rozbudowa zakładu gospodarki odpadami w Namysłowie
2. Stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w Namysłowie
3. Rozbudowa fermy trzody chlewnej w Zalesiu

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego w ramach prowadzonych postępowań w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, w szczególności zwracano uwagę na:

- zastosowanie w dokumentacji projektowej odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających negatywny wpływ obiektów na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi;
- wykonanie obiektów budowlanych zgodnie z dokumentacją projektową i obowiązującymi przepisami;
- właściwą gospodarkę odpadami oraz wodno-ściekową;
- zastosowanie odpowiednich metod zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko;
- przeznaczenie terenów - w ramach opiniowania studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planów zagospodarowania przestrzennego.

w zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych

Realizując zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie, w związku prowadzeniem nadzoru nad środkami zastępczymi, informuje iż prowadzone były comiesięczne sprawozdania z:

- bieżącego monitoringu działań w ramach prowadzonego nadzoru nad środkami zastępczymi,
- działań profilaktycznych oraz innych działań podejmowanych w związku z prowadzonym nadzorem nad środkami zastępczymi,
- wykazu decyzji, o których mowa w art. 27c ust.1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2023r. nie było prowadzone żadne postępowanie administracyjne w zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, w tym nowych substancji psychoaktywnych. Przeprowadzono natomiast 2 kontrole w sklepach, które posiadają w swojej ofercie produkty na bazie konopi. Wszystkie sprawdzone produkty posiadały w składzie substancje CBD oraz poniżej 0,3% oraz 0,2% THC.

PODSUMOWANIE

Przedstawiony w tym opracowaniu stan sanitarno-higieniczny powiatu namysłowskiego zawiera dane na dzień 31 grudnia 2023 r., prezentuje stan bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców. Zawarte w poszczególnych rozdziałach oceny i analizy są efektem zaangażowania i pracy pracowników tut. Stacji.

Analiza danych z przeprowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych wykazała, że prowadzone planowe i nieplanowane działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności mieszkańców w zakresie zdrowia własnego jak i publicznego.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W NAMYSŁOWIE
*lek. med. Bożena Korczowska-
-Kulakowska*